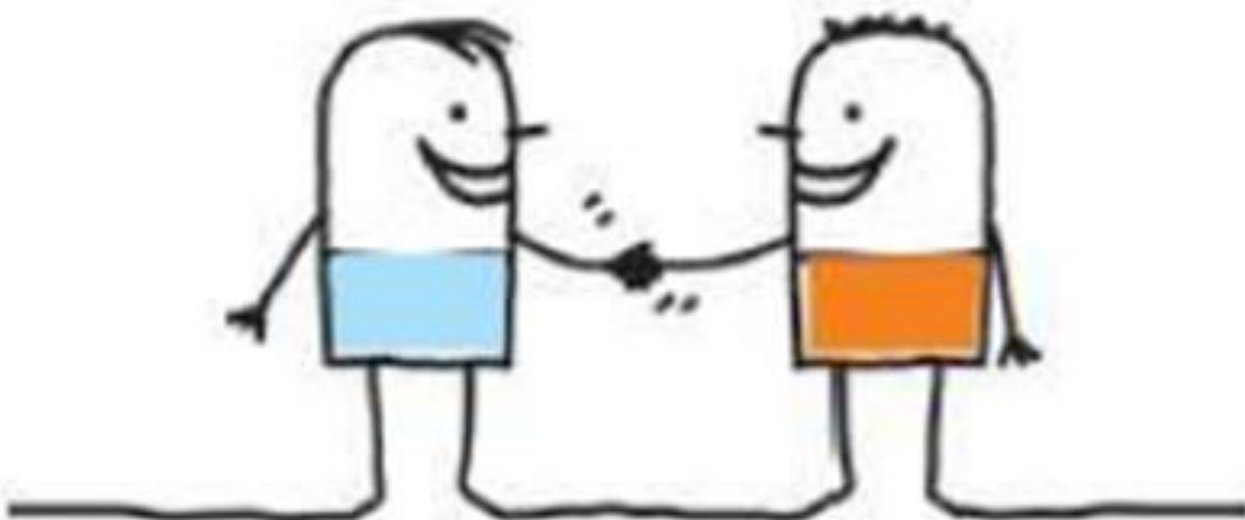

2014

De kracht van de OpvoedParty

Een onderzoek naar de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders

Afstudeeronderzoek Jitske Möhlmann

Inleverdatum: 23-05-2014

Beoordelaar: Rahima Hakstege

Coach: Barbara Heyer

Oprachtgever: Katrien Laane

Studentennummer: 1582510

Studentenmail:

jitske.mohlmann@student.hu.nl

Leerteam: PE4AL2

Samenvatting

In dit onderzoeksrapport wordt een antwoord gegeven op de vraag; ‘Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders?’ Door Katrien Laane wordt een HandBoek OpvoedParty opgesteld om de OpvoedParty overdraagbaar te maken. In dit handboek wordt beschreven waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden als interventie in het veld van opvoedingsondersteuning (Laane, 2013). Katrien Laane is bedenker van de OpvoedParty en opdrachtgever van dit onderzoek. Om te kunnen beschrijven waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden is het belangrijk te onderzoeken wat de opbrengsten van een OpvoedParty zijn voor de ouders (Laane, 2013). Tot op heden zijn hier wel ideeën over, maar is hier nog geen onderzoek naar gedaan. Dit onderzoek richt zich hierop en zal vervolgens integraal worden opgenomen in het Handboek OpvoedParty.

Doelstellingen

Met dit onderzoek worden de volgende doelstellingen behaald:

Kennisdoel:

De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zijn in kaart gebracht, zodat hiermee de OpvoedParty kan worden onderbouwd.

Praktijkdoelen:

De uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek worden gebruikt als onderbouwing voor het schrijven van het HandBoek OpvoedParty.

- De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders worden in de uitkomsten beschreven.
- In de aanbevelingen worden tips gegeven over de inhoud en vormgeving van de OpvoedParty.
- Er wordt een koppeling gemaakt tussen de OpvoedParty en het nieuwe Jeugdstelsel.

OpvoedParty

De OpvoedParty is een laagdrempelige manier van opvoedingsondersteuning (Lunamare, z.d.b.), die haar oorsprong vindt in lotgenotencontact (Le, 2011). Een OpvoedParty is een bijeenkomst van ongeveer twee uur waarbij ouders in gesprek gaan over opvoedingsthema's en –dilemma's. Deze bijeenkomst vindt plaats bij één van de deelnemers thuis en wordt begeleid door een OpvoedPartyBegeleider. Dit is een beroepsopvoeder die het gesprek faciliteert (Lunamare, z.d.b.) en zorgt voor een veilige en open sfeer (Laane, 2013).

De OpvoedParty heeft als doel ouders met elkaar in contact te brengen teneinde een goed gesprek over opvoeden te voeren met elkaar als lotgenoten. Een goed gesprek leidt tot nieuwe inzichten en handelingsalternatieven voor de deelnemers, waar zij in hun eentje niet opgekomen zouden zijn. Met de OpvoedParty worden alledaagse opvoedingsvragen beantwoord, teneinde opvoedingsstress te voorkomen en preventief in te kunnen grijpen waar nodig. De OpvoedParty is een veilige plek voor ouders waar zij hun opvoedingsvragen kunnen delen. (Laane, 2013, p. 13)

De OpvoedParty past met haar preventieve karakter binnen de Public Health benadering van de opvoedingsondersteuning. Daarnaast sluit de OpvoedParty aan bij niveau A van opvoedingsondersteuning: ‘Informele steun bij de opvoeding’. Bij de OpvoedParty wordt informele steun tussen ouders georganiseerd door een professional, de OpvoedPartyBegeleider. (Dijk & Prinsen, 2008)

Methode

Om een antwoord te vinden op de centrale vraag is een evaluatie onderzoek uitgevoerd. Hierbij gaat het om het vaststellen van effecten (Bruïne, Everaert, Harinck, Riezebos-de Groot & Ven, 2011).

Echter is er, door het tijdsbestek waarin het onderzoek moest worden uitgevoerd, gekozen om de opbrengsten van de OpvoedParty te onderzoeken in plaats van de effecten.

Er is zowel kwalitatief onderzoek als kwantitatief onderzoek uitgevoerd. Bij het kwalitatief onderzoek stond de beleving van de onderzochten, de ouders en de OpvoedPartyBegeleiders, centraal. Het kwantitatief onderzoek is gebruikt om eenduidige antwoorden te verkrijgen.

Om gegevens te verzamelen is er gebruik gemaakt van verschillende dataverzamelmethode: literatuuronderzoek, enquêtes en interviews. Het literatuuronderzoek is gebruikt om een theoretische onderbouwing te geven over de OpvoedParty, lotgenotencontact en het nieuwe Jeugdstelsel.

De enquête is verstuurd naar ouders die hebben deelgenomen aan de OpvoedParty. Hierbij zijn open vragen gebruikt om een antwoord te vinden op de verwachtingen en ervaringen die de respondenten hebben van de OpvoedParty, de kennis die zij hebben opgedaan tijdens de OpvoedParty en hoe dit hun denken en handelen heeft veranderd. Daarnaast is gebruik gemaakt van antwoordschalen om de mening van de respondenten op verschillende deelvragen of stellingen te achterhalen (Verhoeven, 2010).

Door middel van open interviews is naar de motieven en belevingen van OpvoedPartyBegeleiders gevraagd. Hierdoor werd duidelijk wat de OpvoedPartyBegeleiders als opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zien. Zij maken de ouders mee tijdens de OpvoedParty en kunnen zo ervaren wat de verwachtingen, ervaringen en opbrengsten zijn van ouders.

Ecologische insteek

Dit onderzoek is uitgevoerd met een ecologische insteek. In de ecologische pedagogiek is het belangrijk om open te staan voor verschillende perspectieven en om niet te snel conclusies te trekken. Iedereen heeft zijn eigen ideeën over wat waar is en wat belangrijk is. (Poel, 2010) Als ecologisch pedagoog is het belangrijk om geïnteresseerd te zijn in de verschillen tussen deze ideeën (Bekker, 2010). Om deze reden is er in dit onderzoek gewerkt met open vragen in de interviews en de enquêtes. Op deze manier kreeg elke respondent de kans om hier over te vertellen. Met de interviews is er voor gezorgd dat er niet te snel conclusies werden getrokken, maar dat er kon worden doorgevraagd. Er werd bij dit onderzoek onderzocht wat de opbrengsten van de OpvoedParty zijn voor ouders, hierbij ging het er om hoe de ouders deze opbrengsten beleven. Dit sluit aan bij de ecologische pedagogiek die 'op zoek is naar de beleefde werkelijkheid, de werkelijkheid die mensen construeren in hun verhalen' (Bekker, 2010, p. 6). Ook past dit bij het idee van de ecologische pedagogiek dat het kleine verhaal van de mens centraal staat (Malschaert & Traas, 2011).

Conclusie

Met dit onderzoek is een antwoord verkregen op de vraag; 'Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders?'

De OpvoedParty levert ouders ten eerste een ontspannen en gezellig moment. Het praten met andere ouders levert herkenning, erkenning en bevestiging op, wat zorgt voor opluchting. Herkenning en erkenning zorgen daarnaast voor een beter zelfgevoel, waardoor ouders sterker worden en gemakkelijker keuzes en beslissingen kunnen maken. (Oudenampsen et al., 2007)

Bij deelname aan de OpvoedParty krijgen ouders nieuwe ideeën, nieuwe inzichten en adviezen. Deze adviezen komen voort uit de ervaringen van ouders en bestaan uit praktische en concrete tips en tools. Tijdens de OpvoedParty krijgen ouders antwoord op hun vraag.

Tijdens de OpvoedParty geven ouders elkaar emotionele ondersteuning. Emotionele steun helpt ouders zich aan te passen aan situaties die stress veroorzaken, helpt angst verminderen en vermindert het gevoel van ouders dat zij het niet goed doen (Helgeson & Cohen, 1996). Daarnaast geven ouders elkaar wederzijdse ondersteuning waardoor ouders zich begrepen voelen, dit geeft hoop (Oudenampsen et al., 2007). Ouders gaan na een OpvoedParty opgeladen en met nieuwe energie naar huis. Ook geeft een OpvoedParty ouders meer zelfvertrouwen en vertrouwen in de toekomst.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn de volgende aanbevelingen gedaan:

- Een vervolgonderzoek uitvoeren naar de effecten van de OpvoedParty voor ouders.
- Tijdens de basistraining voor OpvoedPartyBegeleiders aandacht blijven besteden aan de veiligheid tijdens de OpvoedParty en ervaringen van ouders, met betrekking tot dit onderwerp, delen met begeleiders om hen hier extra bewust van te maken.
- OpvoedPartyBegeleiders extra attenderen op de training: 'OpvoedParty 3V: vinden, verleiden & verwelkomen'. Bijvoorbeeld door deze aan te bieden in de nieuwsbrief van Lunamare. Daarnaast kan het onderwerp, vinden van deelnemers, meegenomen worden in de basistraining.
- Een volgend onderzoek met betrekking tot de OpvoedParty kan gericht worden op hoe OpvoedPartyBegeleiders deelnemers benaderen, of deze manieren effect hebben, en welke vragen begeleiders hebben met betrekking tot het vinden van deelnemers. Aan de hand hiervan kan voldaan worden aan de behoeften van de OpvoedPartyBegeleiders en kan de OpvoedParty beter op de markt worden gezet.

Voorwoord

Voor u ligt het afstudeeronderzoek van Jitske Möhlmann, student ecologische pedagogiek aan de Hogeschool Utrecht. In opdracht van Katrien Laane, van trainingsbureau Lunamare, is er onderzoek gedaan naar de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders. Daarnaast is er gekeken naar hoe de OpvoedParty en de opbrengsten hiervan voor ouders aansluiten bij het nieuwe Jeugdstelsel.

Vanuit mijn interesse voor opvoedingsondersteuning ben ik bij Lunamare terecht gekomen. Via de OpvoedParty brengt deze organisatie ouders bij elkaar om samen over opvoeden te praten en van elkaar te leren. Ik ben nieuwsgierig geraakt naar hoe ouders de OpvoedParty ervaren en wat voor hen de opbrengsten zijn.

Met veel plezier heb ik gesprekken gevoerd met OpvoedPartyBegeleiders en de enquêtes, ingevuld door ouders, bekeken. Daarnaast vond ik het interessant om mij te verdiepen in lotgenotencontact en het nieuwe Jeugdstelsel.

Bij deze wil ik Katrien Laane bedanken voor het meedenken over het onderzoek en de tips die zij heeft gegeven. Ook wil ik mijn coach Barbara Heyer bedanken voor de begeleiding bij het onderzoek. Daarnaast wil ik de OpvoedPartyBegeleiders en de ouders die hebben meegewerkt aan het onderzoek bedanken voor hun tijd en inzet. Ten slotte bedank ik mijn ouders, Astrid van Dam, Mirja van Doesburg, Sarah Rooijackers en mijn leerteamgenoten voor hun ondersteuning en feedback.

Jitske Möhlmann, 23 mei 2014

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Voorwoord	4
Inhoudsopgave.....	5
Inleiding.....	8
Ecologische pedagogiek	8
Leeswijzer.....	9
1. Organisatie	10
1.1 Lunamare	10
1.2 Missie	10
1.3 Visie.....	10
2. Relevantie.....	12
2.1 Aanleiding.....	12
2.2 Relevantie.....	12
2.2.1 Lunamare.....	12
2.2.2 Beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs.....	13
2.2.3 Beroepsopvoeders.....	13
2.2.4 Ouders	13
2.3 Maatschappelijke context	13
2.3.1 Participatiestaat	13
2.3.2 Nieuwe Wmo.....	13
2.3.3 Welzijn Nieuwe Stijl	14
3. Onderzoeksopzet	16
3.1 Doelstelling.....	16
3.2 Onderzoeksvragen.....	16
3.2.1 Centrale vraag	16
3.2.2 Deelvragen	16
3.3 Onderzoekstype	17
3.4 Dataverzamelmethode.....	17
3.4.1 Respondenten	17
3.4.2 Literatuuronderzoek.....	18
3.4.3 Enquête	18
3.4.4 Interview	19

3.5 Analysemethode.....	20
3.5.1 Kwalitatieve analyse	20
3.5.2 Kwantitatieve analyse.....	20
3.6 Kwaliteit	21
3.6.1 Betrouwbaarheid.....	21
3.6.2 Validiteit	21
4. Theoretisch kader.....	22
4.1 Wat houdt de OpvoedParty in?.....	22
4.1.1 Doelgroep OpvoedParty	22
4.1.2 Begeleiding OpvoedParty	22
4.1.3 Doel OpvoedParty	22
4.1.4 Uitgangspunten OpvoedParty	22
4.1.5 OpvoedPartySpel	23
4.1.6 Opvoedingsondersteuning	23
4.1.7 Pedagogische stromingen.....	24
4.2 Wat houdt lotgenotencontact in en wat kan dit betekenen voor ouders?	26
4.2.1 Lotgenotencontact	26
4.2.2 Betekenis lotgenotencontact voor ouders	27
4.3 Het nieuwe Jeugdstelsel	28
4.3.1 Huidige Jeugdstelsel	28
4.3.2 Nieuwe Jeugdstelsel	29
4.3.3 Het nieuwe Jeugdstelsel en de OpvoedParty	31
5. Resultaten	33
5.1 Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?.....	33
5.1.1 Verwachtingen	33
5.1.2 Ervaringen	33
5.2 Verandering in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?.....	35
5.3 Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?	36
5.4 Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?	36
6. Conclusie en Discussie.....	37
6.1 Conclusie	37
6.1.1 OpvoedParty en het nieuwe Jeugdstelsel.....	38
6.2 Discussie.....	38

6.2.1 Discussie op de conclusie	38
6.2.2 Evaluatie onderzoeksproces	38
6.2.3 Evaluatie kwaliteitsaspecten	39
6.2.4 Discussie op de ecologische insteek	39
7. Aanbevelingen.....	40
7.1 Deelnemers OpvoedParty	40
7.2 Veiligheid.....	40
7.3 Vervolgonderzoek	40
Literatuurlijst.....	41
Bijlage 1 Vragenlijst enquête.....	44
Bijlage 2 Vragenlijst interview	46
Bijlage 3 Uitwerking enquêtes.....	47
Bijlage 4 Uitwerking interview.....	52
Bijlage 5 Codeboom enquête	56
Bijlage 6 Codeboom interview	58

Inleiding

In dit onderzoeksrapport wordt een antwoord gegeven op de vraag; 'Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders?' Door Katrien Laane wordt een Handboek OpvoedParty opgesteld, waarin beschreven wordt waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden als interventie in het veld van opvoedingsondersteuning (Laane, 2013). Katrien Laane is bedenker van de OpvoedParty en opdrachtgever van dit onderzoek. Om te kunnen beschrijven waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden is het belangrijk te achterhalen wat de opbrengsten van een OpvoedParty zijn voor de ouders (Laane, 2013). Tot op heden zijn hier wel ideeën over, maar is hier nog geen onderzoek naar gedaan. Dit onderzoek richt zich hierop en zal vervolgens integraal worden opgenomen in het Handboek OpvoedParty

Ecologische pedagogiek

Dit onderzoek is geschreven en uitgevoerd met een ecologische insteek. In deze paragraaf wordt beschreven wat de ecologische pedagogiek inhoudt en hoe deze terug te vinden is in dit onderzoek. In paragraaf 4.1.7 wordt beschreven hoe de ecologische pedagogiek en de OpvoedParty op elkaar aansluiten.

In de ecologische pedagogiek is het belangrijk om open te staan voor verschillende perspectieven en om niet te snel conclusies te trekken. Iedereen heeft zijn eigen ideeën over wat waar is en wat belangrijk is. (Poel, 2010) Als ecologisch pedagoog is het belangrijk om geïnteresseerd te zijn in de verschillen tussen deze ideeën (Bekker, 2010). Om deze reden is er in dit onderzoek gewerkt met open vragen in de interviews en de enquêtes. Op deze manier kreeg elke respondent de kans om hier over te vertellen. Met de interviews is er voor gezorgd dat er niet te snel conclusies werden getrokken, maar dat er kon worden doorgevraagd. Er werd bij dit onderzoek onderzocht wat de opbrengsten van de OpvoedParty zijn voor ouders, hierbij ging het er om hoe de ouders deze opbrengsten beleven. Dit sluit aan bij de ecologische pedagogiek die 'op zoek is naar de beleefde werkelijkheid, de werkelijkheid die mensen construeren in hun verhalen' (Bekker, 2010, p. 6). Ook past dit bij het idee van de ecologische pedagogiek dat het kleine verhaal van de mens centraal staat (Malschaert & Traas, 2011).

Kennis wordt in de ecologische pedagogiek breder gezien dan wat in woorden weergegeven wordt (Bekker, 2010). Dit is in dit onderzoek meegenomen door niet alleen aan de respondenten te vragen wat zij hebben geleerd tijdens de OpvoedParty, maar hen bijvoorbeeld ook te vragen hoe zij de sfeer vonden, of ze zich veilig voelden en of ze zich gehoord voelden.

Ten slotte kent de ecologische pedagogiek het ecologisch systeem. Het systeem van Bronfenbrenner kent vier verschillende lagen; het microsysteem, het mesosysteem, het ecosysteem en het macrosysteem. Al deze lagen beïnvloeden elkaar en hebben invloed op het kind en zijn omgeving. (Malschaert & Traas, 2011) Het microsysteem bestaat uit de persoonlijk relaties en interacties die een kind heeft met zijn omgeving. Hieronder vallen bijvoorbeeld het gezin, de leerkrachten van school, en vrienden. (Ploeg, 2005) In dit onderzoek vallen de ouders die deelnemen aan de OpvoedParty onder dit systeem.

Het mesosysteem bestaat uit verschillende microsystemen die elkaar beïnvloeden (Ploeg, 2005). De OpvoedParty is een voorbeeld van zo'n mesosysteem. Hierbij komen ouders, uit verschillende microsystemen, bij elkaar om over opvoeden te praten. De kennis die zij hier opdoen heeft weer invloed op hun eigen microsysteem.

Het nieuwe Jeugdinstel, wat in dit onderzoek is meegenomen, past in het macrosysteem. In dit systeem gaat het om gebeurtenissen en ontwikkelingen die plaats vinden op nationaal en internationaal niveau (Ploeg, 2005).

Zoals hierboven is beschreven beïnvloeden alle systemen elkaar en het kind en zijn omgeving (Malschaert & Traas, 2011). De ouders die deelnemen aan de OpvoedParty, de OpvoedParty en het nieuwe Jeugdinstel zullen elkaar beïnvloeden en ook invloed uit oefenen op het kind en zijn omgeving. Dit is in dit onderzoek meegenomen door een koppeling te maken tussen de OpvoedParty en het nieuwe Jeugdinstel.

Leeswijzer

In hoofdstuk één wordt de organisatie Lunamare beschreven, met daarbij de visie en de missie.

Hoofdstuk twee beschrijft de aanleiding en relevantie van dit onderzoek. Daarnaast wordt hierin ook een stuk over de maatschappelijke context geschreven.

Hoofdstuk drie, de onderzoeksopzet, beschrijft de doelstelling en de onderzoeksvragen van het onderzoek. Daarnaast worden de onderzoekstypen, de dataverzamelingmethoden, de analysemethoden, de betrouwbaarheid en de validiteit van het onderzoek besproken.

In hoofdstuk vier, het theoretisch kader, wordt antwoord gegeven op de deelvragen: 'Wat houdt de OpvoedParty in?', 'Wat houdt lotgenotencontact in en wat betekent dit voor ouders?' en 'Wat houdt het nieuwe Jeugdinstel in?'

In hoofdstuk vijf, resultaten, worden de resultaten beschreven die zijn verzameld met behulp van de enquête en de interviews. Met deze resultaten wordt antwoord gegeven op de volgende deelvragen: 'Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?', 'Is er iets veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?', 'Wat is er veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?', 'Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?' en 'Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?'

Hoofdstuk zes, conclusie en discussie, beschrijft de conclusie en de discussie. In de conclusie wordt antwoord gegeven op de centrale vraag: Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders? In de discussie wordt allereerst kritisch gekeken naar de conclusie. Vervolgens wordt het onderzoeksproces geëvalueerd. Ten slotte wordt er gekeken naar de betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van het onderzoek.

In hoofdstuk zeven, aanbevelingen, zullen een aantal aanbevelingen worden gegeven aan de hand van de data die zijn verzameld.

In de bijlage zijn de enquêtevragen, de interviewvragen, uitgewerkte enquêtes, een uitgewerkt interview en de codebomen van zowel de enquêtes als de interviews te vinden.

1. Organisatie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de organisatie waarvoor het onderzoek wordt uitgevoerd, Lunamare. Paragraaf 1.1 beschrijft wat deze organisatie inhoudt. Vervolgens komen in hoofdstuk 1.2 en 1.3 de missie en visie aan bod.

1.1 Lunamare

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van Lunamare. Lunamare is een trainingbureau gespecialiseerd in opvoedingsondersteuning op maat. Bij opvoedingsondersteuning worden advies, voorlichting, steun en praktische tips gegeven met betrekking tot het opvoeden van kinderen. (Lunamare, z.d.d)

Lunamare is een initiatief van C.M. Katrien Laane, pedagoog en trainer, gespecialiseerd in praktische opvoedingsondersteuning op maat voor ouders en beroepsopvoeders. Daarnaast is zij de auteur van het OpvoedPartySpel. (Lunamare,z.d.a)

Lunamare heeft een aanbod voor zowel beroepsopvoeders als ouders. Lunamare ontwikkelt trainingen op maat voor teams over communicatie, klantgerichtheid, samenwerking en opvoedingsondersteuning. Ook biedt Lunamare individuele coachingsgesprekken aan ouders en werknemers uit welzijn, onderwijs en gezondheidszorg. (Lunamare, z.d.d)

Voor ouders is er de site opvoedingsvraag.nl, waar het aanbod voor ouders te vinden is. Daarnaast kunnen ouders zich inschrijven voor cursussen en een OpvoedParty. (Lunamare, z.d.d)

De OpvoedParty is een bijeenkomst van ongeveer twee uur, waarbij in gesprek wordt gegaan en wordt gediscussieerd over opvoedingsthema's en –dilemma's. Hierbij kunnen onderwerpen worden ingebracht door de deelnemers of kan worden gewerkt met het OpvoedPartySpel. Een OpvoedParty is een laagdrempelige manier van opvoedingsondersteuning. (Lunamare, z.d.b) In hoofdstuk 4.1 wordt verder ingegaan op de OpvoedParty.

1.2 Missie

Lunamare heeft als missie het bieden van opvoedingsondersteuning op maat. Laane helpt ouders en beroepsopvoeders die worstelen met opvoedingsvragen. Zij streeft ernaar om het mooiste in de ander naar boven te halen.

1.3 Visie

Volgens Lunamare brengt elk kind vragen met zich mee (Laane, 2013). Alle ouders en beroepsopvoeders hebben van tijd tot tijd vragen over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Om deze vragen te beantwoorden biedt Lunamare opvoedingsondersteuning op maat. Zij gaat er van uit dat opvoedingsondersteuning maatwerk is omdat ieder kind, gezin en situatie anders is. (Lunamare,z.d.a)

Om maatwerk te kunnen leveren gaat Lunamare in gesprek met ouders en beroepsopvoeders (Laane, 2013). Hierbij gaat zij er van uit dat iedere ouder en beroepsopvoeder de beste bedoeling heeft met zijn of haar kind(eren) (Lunamare,z.d.a). Door de opvoeder te zien als bron van eigenWISheid in plaats van een doelgroep met een gebruiksaanwijzing, probeert zij uit iedere opvoeder het mooiste naar boven te halen (Laane, 2013). Daarnaast gaat Lunamare er van uit dat er niet één perfecte manier van opvoeden is, maar dat er duizenden manieren zijn om een goede opvoeder te zijn (Lunamare,z.d.a).

Lunamare wil dat opvoedingsondersteuning net zo laagdrempelig is als een bezoek aan een huisarts, de bibliotheek of het consultatiebureau. Dit probeert Lunamare, onder andere, te bereiken met de OpvoedParty en met telefonische advies gesprekken voor ouders. (Lunamare,z.d.a) Door middel van de OpvoedParty wil Lunamare tips en adviezen aan ouders geven waar zij thuis direct mee aan de slag kunnen (Laane, 2013).

2. Relevantie

In dit hoofdstuk komt de aanleiding, relevantie en maatschappelijke context van het onderzoek aan bod. In paragraaf 2.1 wordt de aanleiding van het onderzoek beschreven. Paragraaf 2.2 beschrijft de relevantie van het onderzoek voor Lunamare, voor beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs, voor beroepsopvoeders en voor ouders. Ten slotte komt in paragraaf 2.3 de maatschappelijke context aan bod, waarin de participatiestaat, de nieuwe Wmo en Welzijn Nieuwe Stijl worden besproken.

2.1 Aanleiding

Met de OpvoedParty heeft Katrien Laane het doel om ouders met elkaar in gesprek te brengen over opvoeden en opvoedingsondersteuning op maat te bieden. (Laane, 2013)

De OpvoedParty is een groeiende interventie in het veld van opvoedingsondersteuning. Deze ontwikkelt zich op grond van de vragen en feedback van ouders en beroepsopvoeders. De OpvoedParty is begonnen als een basisspel en is inmiddels doorontwikkeld naar een methodiek. Om deze reden is het belangrijk dat de OpvoedParty onderbouwd wordt, zodat deze overdraagbaar is. Hiermee wordt bedoeld dat het voor beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs en voor beroepsopvoeders duidelijk is wat de OpvoedParty inhoudt, wat de relevantie is zodat ze met de OpvoedParty aan de slag kunnen. Hiervoor wordt een HandBoek OpvoedParty opgesteld door Katrien Laane, waarin beschreven wordt waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden als interventie in het veld van opvoedingsondersteuning. (Laane, 2013) Dit onderzoek is een vooronderzoek om uiteindelijk het effect van de OpvoedParty te kunnen meten. Uiteindelijk hoopt Lunamare dat de OpvoedParty opgenomen kan worden in de database effectieve interventies van het Nederlands Jeugdinstituut.

Om te kunnen beschrijven waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden is het belangrijk te achterhalen wat de opbrengsten van een OpvoedParty zijn voor de ouders. (Laane, 2013) Tot op heden zijn hier wel ideeën over, maar is hier nog geen onderzoek naar gedaan. Dit onderzoek zal zich hier op richten en zal vervolgens integraal worden opgenomen in het HandBoek OpvoedParty.

Het HandBoek OpvoedParty wordt geschreven voor beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs en voor beroepsopvoeders die kennis willen maken met de OpvoedParty (Laane, 2013). Voor hen is het niet alleen van belang te weten waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden, maar ook hoe dit aansluit bij het nieuwe Jeugdstelsel. Om deze reden zal dit als doel meegenomen worden in het onderzoek.

2.2 Relevantie

Dit onderzoek is relevant voor verschillende doelgroepen: voor Lunamare, voor beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs, voor beroepsopvoeders en voor ouders. In deze paragraaf wordt per doelgroep de relevantie van het onderzoek beschreven.

2.2.1 Lunamare

De uitkomsten van dit onderzoek zal Lunamare opnemen in het HandBoek OpvoedParty. Dit HandBoek OpvoedParty kan vervolgens gebruikt worden om de OpvoedParty overdraagbaar te maken. Daarnaast kan met de uitkomsten van dit onderzoek een vervolgonderzoek worden gestart naar de effecten van de OpvoedParty.

Ten slotte kan Lunamare de uitkomsten en aanbevelingen van dit onderzoek gebruiken om de OpvoedParty verder te ontwikkelen.

2.2.2 Beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs

Er zijn verschillende ontwikkelingen gaande in de maatschappij: denk hierbij aan de verandering van verzorgingsstaat naar participatiestaat, de wijzigingen in de Wmo, Welzijn Nieuwe Stijl en het nieuwe Jeugdstelsel. Dit betekent voor beleidsmakers, beslissers, leidinggevend en financiers in zorg, welzijn en onderwijs dat het huidige beleid aangepast moet worden. Met de uitkomsten van dit onderzoek kunnen zij beslissen of zij deze interventie willen inzetten.

2.2.3 Beroepsopvoeders

Beroepsopvoeders, die de OpvoedParty willen gaan inzetten of op dit moment al inzetten, kunnen met de uitkomsten van het onderzoek aan ouders overdragen wat deelname aan een OpvoedParty voor hen kan betekenen. Dit kan zorgen voor een hoger aantal OpvoedParty's.

Daarnaast kunnen de beroepsopvoeders de uitkomsten en aanbevelingen gebruiken om de wijze waarop zij een OpvoedParty aanbieden en begeleiden te verbeteren.

2.2.4 Ouders

Met de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek kan de OpvoedParty zich verder doorontwikkelen en kunnen beroepsopvoeders de manier waarop zij de OpvoedParty aanbieden en begeleiden verbeteren. Voor ouders is dit gunstig omdat de OpvoedParty zo het best bij hen kan aansluiten.

2.3 Maatschappelijke context

Naast de veranderingen die plaatsvinden binnen het nieuwe Jeugdstelsel zijn er ook nog een aantal andere ontwikkelingen gaande. Ook voor deze ontwikkelingen kan dit onderzoek nieuwe informatie en inzichten geven. De ontwikkeling naar een participatiestaat, de wijzigingen in de Wmo en Welzijn Nieuwe Stijl zullen in deze paragraaf kort besproken worden. Daarnaast zal worden aangegeven hoe deze aansluiten bij dit onderzoek.

2.3.1 Participatiestaat

De participatiestaat is de opvolger van de verzorgingsstaat, welke de burger te afhankelijk zou maken (Uitermark & Beek, 2010). De overheid wil zich terugtrekken en een beroep doen op de zelfredzaamheid en initiatieven van de burgers. De leidende gedachte hierbij is dat participatie gestuurd en bevorderd moet worden. (Uitermark & Beek, 2010)

Uit verschillende Amerikaanse onderzoeken blijkt dat participatie de omstandigheden van gemeenschappen en mensen kan verbeteren. Horizontale participatie werkt hiervoor het best, hierbij zoeken burgers elkaar op en werken zij samen. Daarnaast is het belangrijk dat de participatie bestaat uit veelzijdige en veelzijdige verbindingen tussen mensen, organisaties en gebieden. (Ewijk, 2008)

Bij een OpvoedParty komen ouders samen om te praten over de opvoeding en te leren van elkaars ervaringen. Dit past onder Horizontale participatie. Ouders hebben hierin een groot aandeel en krijgen de kans om op eigen initiatief een OpvoedParty aan te vragen.

2.3.2 Nieuwe Wmo

De Nieuwe Wmo is een transitie van de huidige Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) (Xanten, 2014). De huidige Wmo regelt dat mensen met een beperking ondersteuning krijgen. Dit zijn gehandicapten, mensen met psychische problemen en ouderen. (Rijksoverheid, z.d.b)

Het kabinet wil een verandering maken naar meer zorg in de buurt en meer samenwerking tussen aanbieders van de zorg (Xanten, 2014). Daarom krijgen gemeenten vanaf 2015 de verantwoordelijkheid voor het regelen van ondersteuning aan huis voor mensen die niet op eigen

kracht kunnen deelnemen aan de samenleving. Het doel hiervan is mensen langer thuis te laten wonen als dit mogelijk is en mensen de mogelijkheid geven om te participeren. (Rijksoverheid, 2014)

Het is de bedoeling dat mensen passende ondersteuning krijgen doordat gemeenten en cliënten samen in gesprek gaan over de ondersteuningsbehoeften van de cliënt en mogelijke oplossingen. De uitgangspunten hierbij zijn de behoeftes en eigen mogelijkheden van de cliënt.

Belangrijk hierbij is dat gemeenten samenwerken met zorgverzekeraars, zodat zorg en ondersteuning kan worden geboden via de sociale wijkteams. De wijkverpleegkundigen zijn hierbij een belangrijk schakel tussen welzijn, zorg en ondersteuning. (Rijksoverheid, 2014)

De nieuwe Wmo hangt nauw samen met het nieuwe Jeugdstelsel. Bij beide nieuwe wetten gaat de verantwoordelijkheid naar de gemeenten en wordt er in samenspraak met de cliënt gezocht naar oplossingen.

2.3.3 Welzijn Nieuwe Stijl

De doelen die de Wmo heeft zijn de kerncompetenties van welzijn. Hieronder vallen: bescherming, zelfredzaamheid, participatie, sociale samenhang en zorgen voor elkaar. Door vroegtijdig signaleren en het benoemen en oplossen van problemen werkt welzijn aan deze kerncompetenties. Hiermee heeft welzijn een belangrijke bijdrage in het voorkomen dat problemen verergeren. Dit voorkomt dat later zwaardere zorg of hulp nodig is. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010)

Welzijn Nieuwe Stijl heeft als doel de Wmo gemeenschappelijk, professioneler, effectiever en efficiënter te maken. Dit gebeurt aan de hand van acht bakens die richting moeten geven aan het denken, het discussiëren, het handelen en het maken van afspraken tussen alle betrokkenen. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010)

Het eerste baken is: Gericht op de vraag achter de vraag. Welzijn Nieuwe Stijl wil vraaggericht werken en op zoek gaan naar de vraag achter de vraag. Professionals hebben hierbij een open houding en luisteren naar de deelnemers, cliënten en naar de wijk. Het tweede baken is: Gebaseerd op de eigen kracht van de burger. Welzijn Nieuwe Stijl gaat op zoek naar wat de burger zelf of met hulp van de sociale omgeving kan doen. Hierbij worden de kwaliteiten en talenten van de burger naar boven gehaald. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010) De OpvoedParty gaat er van uit dat elke ouder de deskundigheid heeft over zijn of haar eigen kind en wil de deelnemers bevestigen in hun kwaliteiten en mogelijkheden (Laane, 2013). Dit sluit aan bij het tweede baken van Welzijn Nieuwe Stijl.

Direct er op af is baken nummer drie. Bij Welzijn Nieuwe Stijl is het de bedoeling dat professionals afgaan op mensen die zelf geen ondersteuning weten te vinden en niet komen als zij worden opgeroepen. Door direct op deze mensen af te gaan kan erger worden voorkomen. Baken nummer vier houdt in dat er een optimale verhouding moet zijn tussen formeel en informeel. De professionele inzet moet licht zijn waar het mogelijk is en zwaarder waar dat nodig is. Het doel hiervan is om burgers zoveel mogelijk zelfstandig te maken en hun eigen oplossingen te laten bedenken. De professional heeft hier de taak om deze vermogens aan te spreken en te versterken. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010) Bij de OpvoedParty worden de ouders aangesproken om, in gesprek met andere ouders, hun eigen oplossingen te bedenken. Daarnaast is de OpvoedParty een laagdrempelige manier van opvoedingsondersteuning (Lunamare, z.d.b), wat aansluit bij het uitgangspunt dat de professionele inzet zo licht moet zijn als mogelijk is.

Met het vijfde baken wil Welzijn Nieuwe Stijl een doordachte balans tussen collectieve en individuele aanpakken. Individuele aanpakken zijn duur en passen meer bij een verzorgingsstaat dan bij een participatiestaat. Collectieve aanpakken zijn vaak goedkoper en bieden daarnaast vaak een betere

oplossing. Wel moet de professional kijken naar de aanpak die het best bij het probleem past. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010) De OpvoedParty is zo'n collectieve aanpak.

Integraal werken is het zesde baken van Welzijn Nieuwe Stijl. Dienst- en hulpverleners moeten samenwerken om mensen of gezinnen, die meerdere problemen hebben die met elkaar samenhangen, in samenhang aan te pakken. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010)

Welzijn Nieuwe Stijl betekent niet dat burgers vrijblijvend ondersteuning krijgen. Samen met de burgers worden afspraken gemaakt over hun eigen inzet en het resultaat waar zij naar toe werken. Dit staat beschreven in baken nummer zeven. Ten slotte richt het achtste baken zich op de professionals. Zij moeten de ruimte krijgen om zelf te beslissen hoe zij hun kennis en ervaring inzetten. Hierover moeten goede afspraken gemaakt worden en het is belangrijk dat de professionals hun vaardigheden onderhouden. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010)

De relatie tussen welzijnsorganisaties en gemeenten moet verbeterd worden. Hierbij hebben de gemeenten de taak om aan te geven welke doelen zij willen bereiken en welke maatschappelijke vraagstukken zij willen aanpakken. De welzijnsorganisaties hebben de taak om activiteiten en diensten in te zetten om deze doelen te realiseren. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010)

3. Onderzoeksopzet

Dit hoofdstuk beschrijft de opzet van het onderzoek. Hierbij komen in paragraaf 3.1 en 3.2 achtereenvolgens de doelstellingen en de onderzoeksvragen van het onderzoek aan bod.

Vervolgens beschrijft paragraaf 3.3 de onderzoekstypen: evaluatieonderzoek, kwalitatief onderzoek en kwantitatief onderzoek. In paragraaf 3.4 komen de dataverzamelmethode aan bod. Hier worden naast literatuuronderzoek, ook interviews en enquêtes en de respondenten beschreven.

Paragraaf 3.5 beschrijft de analysemethoden: de kwalitatieve analyse en de kwantitatieve analyse. Ten slotte komt in paragraaf 3.6 de kwaliteit van het onderzoek aan bod waarin de validiteit en de betrouwbaarheid worden beschreven.

3.1 Doelstelling

Dit onderzoek heeft verschillende doelstellingen. Deze zijn gesplitst in een kennisdoel en een aantal praktijkdoelen. Hieronder worden de doelen beschreven.

Kennisdoel:

De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zijn in kaart gebracht, zodat hiermee de OpvoedParty kan worden onderbouwd.

Praktijkdoelen:

De uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek worden gebruikt als onderbouwing voor het schrijven van het Handboek OpvoedParty.

- De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders worden in de uitkomsten beschreven.
- In de aanbevelingen worden tips gegeven over de inhoud en vormgeving van de OpvoedParty.
- Er wordt een koppeling gemaakt tussen de OpvoedParty en het nieuwe Jeugdstelsel.

3.2 Onderzoeksvragen

3.2.1 Centrale vraag

In dit onderzoek is de volgende vraag onderzocht:

Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders?

In dit onderzoek wordt onder de opbrengsten verstaan welke ervaringen, kennis en inzichten ouders hebben opgedaan; hierbij gaat het om de beleving van de ouders.

3.2.2 Deelvragen

Om een antwoord te geven op de centrale vraag en om aan de doelstellingen te voldoen zijn de volgende deelvragen beantwoord:

1. Wat houdt de OpvoedParty in?
2. Wat houdt lotgenotencontact in en wat betekent dit voor ouders?
3. Wat houdt het nieuwe Jeugdstelsel in?
4. Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?
5. Is er iets veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
6. Wat is er veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
7. Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?
8. Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?

3.3 Onderzoekstype

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden is een evaluatieonderzoek uitgevoerd. Bij evaluatieonderzoek gaat het om het vaststellen van effecten. Er is een programma-evaluatie uitgevoerd, dit is een praktijkonderzoek wat zich richt op het functioneren en verbeteren van interventies, methoden en situaties. (Bruïne, Everaert, Harinck, Riezebos-de Groot & Ven, 2011) Omdat voor het vaststellen van effecten over een langere periode onderzoek moet worden gedaan is gekozen om onderzoek te doen naar de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders en niet naar de effecten. Dit onderzoek richtte zich op het functioneren van de OpvoedParty en wat de ervaringen en belevingen van de ouders zijn met betrekking tot de opbrengsten die zij na deelname aan de OpvoedParty ervaren.

Dit onderzoek is zowel kwantitatief als kwalitatief van aard. Bij kwalitatief onderzoek staat de beleving van de onderzochte centraal. Het gaat om de betekenis die de onderzochte aan situaties geeft. Een kwalitatief onderzoek is dan ook interpretatief van aard. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het veld, waarbij de onderzoeker zich tijdens het onderzoek aan de omstandigheden kan aanpassen. De benadering van het onderzoek is open en flexibel. (Verhoeven, 2010)

In dit onderzoek stond de beleving van ouders, die hebben deelgenomen aan de OpvoedParty, centraal. Hierbij gaat het om de opbrengsten van de OpvoedParty die zij hebben opgedaan en de betekenis die zij hieraan geven. Daarnaast is er gekeken naar wat de OpvoedPartyBegeleiders ervaren als opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders. Hierbij stond de beleving van de OpvoedPartyBegeleiders centraal. Om de kwaliteit van het onderzoek te verhogen, deze van verschillende kanten te belichten en deze objectief te houden is er ook gebruik gemaakt van kwantitatief onderzoek.

Bij kwantitatief onderzoek worden cijfermatige gegevens verzameld (Verhoeven, 2010). Met de resultaten kan worden aangegeven in welke mate iets voorkomt, kunnen verschillen worden aangegeven en kunnen eenduidige antwoorden worden verkregen. (Rijksoverheid, z.d.a)

3.4 Dataverzamelmethode

Om de data te verzamelen waarmee een antwoord gegeven kan worden op de onderzoeksvraag, is gebruik gemaakt van verschillende dataverzamelmethode: literatuuronderzoek, enquêtes en interviews. Deze worden hieronder beschreven. Allereerst zullen de respondenten van het onderzoek worden beschreven.

3.4.1 Respondenten

“Respondenten zijn personen die deelnemen aan een vragenlijstonderzoek” (Verhoeven, 2010,p. 103) of interview. (Verhoeven, 2010) De respondenten die zijn benaderd om deel te nemen aan dit onderzoek zijn ouders die hebben deelgenomen aan een OpvoedParty en OpvoedPartyBegeleiders.

De OpvoedPartyBegeleiders zijn benaderd voor deelname aan een interview. Een OpvoedPartyBegeleider is een deskundige beroepsopvoeder die het gesprek tijdens de OpvoedParty faciliteert. Deze begeleiders hebben een basistraining gevolgd bij Lunamare. (Lunamare, z.d.b) Op de site opvoedparty.nl staan de gegevens van OpvoedPartyBegeleiders die de basistraining hebben gevolgd en OpvoedParty's uitvoeren. De OpvoedPartyBegeleiders van de site zijn benaderd met de vraag deel te nemen aan het onderzoek. Hierbij is de relevantie van het onderzoek uitgelegd waardoor de kans groter werd dat zij deelnamen aan het interview.

Ouders die hebben deelgenomen aan de OpvoedParty zijn benaderd om deel te nemen aan een enquête. Ouders die deelnemen aan een OpvoedParty zijn: ouders, verzorgers en opvoeders die vragen hebben over de dagelijkse opvoeding, op zoek zijn naar antwoorden, tips en adviezen en een steuntje in de rug kunnen gebruiken (Lunamare, z.d.b). De gegevens van deze respondenten zijn

bekend bij de OpvoedPartyBegeleiders. De OpvoedPartyBegeleiders zijn gevraagd de enquête door te sturen naar de deelnemers van de OpvoedParty's die zij hebben gegeven. Op de site opvoedparty.nl staan de gegevens van deze begeleiders. Door OPvoedKIKKERTJES, een product van Lunamare, te verloten onder de respondenten die de enquête hebben ingevuld, werden respondenten gemotiveerd deel te nemen aan de enquête.

3.4.2 Literatuuronderzoek

Om het onderzoek theoretisch te onderbouwen is gebruik gemaakt van literatuuronderzoek. Hierbij werd zowel secundaire literatuur als grijze literatuur gebruikt. Secundaire literatuur is "Literatuur waarin door andere auteurs over al behandelde onderwerpen wordt gerapporteerd" (Verhoeven, 2010, p. 127). "Boeken, rapporten en verslagen die niet in gangbare boekcollecties zijn opgenomen" (Verhoeven, 2010, p. 127) vallen onder grijze literatuur.

De literatuur die werd gebruikt om antwoord te geven op deelvraag twee en drie bestaat uit secundaire literatuur. Om antwoord te geven op deelvraag één is grijze literatuur gebruikt. Het Handboek OpvoedParty, dat is gebruikt, is een document wat niet is uitgegeven en nog in ontwikkeling is. Deze grijze literatuur is afkomstig van de bedenker van de OpvoedParty en wordt gebruikt om de OpvoedParty inhoudelijk te beschrijven. Om de OpvoedParty verder te onderbouwen is daarnaast gebruik gemaakt van secundaire literatuur. De secundaire literatuur is gebruikt om te beschrijven binnen welke soort opvoedingsondersteuning en mensbeelden de OpvoedParty past. Daarnaast is deze secundaire literatuur gebruikt om een koppeling te maken tussen het nieuwe Jeugdstelsel en de OpvoedParty en tussen lotgenotencontact en de OpvoedParty.

De volgende deelvragen zijn door middel van literatuuronderzoek beantwoord:

1. Wat houdt de OpvoedParty in?
2. Wat houdt lotgenotencontact in en wat betekent dit voor ouders?
3. Wat houdt het nieuwe Jeugdstelsel in?

3.4.3 Enquête

Er is gebruik gemaakt van een schriftelijk onderzoek, een enquête. Hierbij is een uitnodiging naar de respondent gestuurd om de enquête in te vullen via de site www.thesisools.nl. De respondent kon op deze manier zelf het tijdstip van invullen bepalen. (Rijksoverheid, z.d.a)

De enquête in dit onderzoek is zowel kwalitatief als kwantitatief van aard en is gebruikt om een zo groot mogelijke groep respondenten te benaderen. Het doel was om minimaal twintig ingevulde enquêtes terug te krijgen van respondenten. Na overleg met de opdrachtgever is besloten dat twintig enquêtes een realistisch en haalbaar aantal is. Er zijn tussen de veertig en vijftig OpvoedPartyBegeleiders die de basistraining hebben gevolgd. Echter voert niet iedereen de OpvoedParty uit. Er worden ongeveer twee tot drie OpvoedParty's per half jaar uitgevoerd. Per OpvoedParty zijn er vier tot acht deelnemers.

Open vragen zijn gebruikt om een antwoord te vinden op de verwachtingen en ervaringen die de respondenten hebben van de OpvoedParty, de kennis die zij hebben opgedaan tijdens de OpvoedParty en hoe dit hun denken en handelen heeft veranderd. Daarnaast is gebruik gemaakt van antwoordschalen om de mening van de respondenten op verschillende deelvragen of stellingen te achterhalen (Verhoeven, 2010).

De vragen in de enquête komen voort uit de informatie die verkregen is door literatuuronderzoek. Vooral de informatie over wat een OpvoedParty inhoudt is meegenomen in de enquête. Daarnaast zijn ook de ervaringen van de opdrachtgever meegenomen in deze lijst. Er zijn algemene vragen gesteld over de OpvoedParty, vragen over de verwachtingen, ervaringen en vragen over de opbrengsten van de OpvoedParty, zodat een antwoord kon worden gegeven op de verschillende deelvragen.

De enquête vragen (Zie Bijlage 1) worden zo opgesteld dat zij zoveel mogelijk voldoen aan de volgende vijf criteria:

- Concreet,
- Begrijpelijk,
- Eenduidig,
- Neutraal en
- Juiste verwachtingen.

(Baarde, Goede & Kalmijn, 2010, p. 46)

De volgende deelvragen zijn beantwoord door middel van de enquête:

4. Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?
5. Is er iets veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
6. Wat is er veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
7. Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?
8. Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?

3.4.4 Interview

Er is gebruik gemaakt van een open interview, ook wel ongestructureerd interview genoemd. Hierbij werd naar de motieven of beleving van de respondent gevraagd. Bij een open interview wordt gewerkt met een onderwerplijst of een kleine vragenlijst met open vragen. (Verhoeven, 2010)

De interviews zijn gehouden met de OpvoedPartyBegeleiders. Hierbij was het doel om vijf interviews te houden. In verband met het aantal OpvoedParty's dat wordt georganiseerd en het tijdsbestek waarin het onderzoek is uitgevoerd, is in overleg met de opdrachtgever, voor dit aantal gekozen. Er zijn tussen de veertig en vijftig OpvoedPartyBegeleiders die de basistraining hebben gevolgd. Echter voeren deze de OpvoedParty niet allemaal uit. Er worden ongeveer twee tot drie OpvoedParty's per half jaar uitgevoerd, door een klein groepje van dezelfde begeleiders.

Door de interviews werd duidelijk wat de OpvoedPartyBegeleiders als opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zien. Zij maken de ouders mee tijdens de OpvoedParty en kunnen zo ervaren wat de verwachtingen, ervaringen en opbrengsten zijn van ouders.

Bij de onderwerplijst of vragenlijst (Zie Bijlage 2) is begonnen met een aantal gestructureerde en feitelijke vragen. Deze vragen zijn gemakkelijk te beantwoorden waardoor de respondent en de interviewer aan elkaar kunnen wennen. Daarnaast zijn de onderwerpen en vragen breed gesteld zodat de respondenten de kans kregen om zelf hun verhaal te vertellen. Vervolgens is door doorvragen het onderwerp smaller gemaakt. (Baarde, Goede & Meer-Middelburg, 2007)

De onderwerpen en vragen die besproken zijn komen voort uit de informatie die verkregen is door literatuuronderzoek. Vooral de informatie over wat een OpvoedParty inhoudt is meegenomen in de onderwerplijst of vragen lijst. Daarnaast zijn ook de ervaringen van de opdrachtgever meegenomen in deze lijst. Er zijn algemene vragen gesteld over de OpvoedParty, vragen over de verwachtingen, ervaringen en vragen over de opbrengsten van de OpvoedParty.

De persoonlijke gegevens van de geïnterviewde respondenten zijn niet meegenomen in de uitwerking van de interviews zodat het interview zoveel mogelijk anoniem is gebleven.

De volgende deelvragen zijn beantwoord doormiddel van de interviews:

4. Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?

5. Is er iets veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
6. Wat is er veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?
7. Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?
8. Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?

3.5 Analysemethode

Om de verzamelde gegevens te analyseren is gebruik gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve analyse methoden. Beiden worden hieronder beschreven.

3.5.1 Kwalitatieve analyse

Voor het analyseren van de open vragen uit de enquête en voor het analyseren van de interviews is gebruik gemaakt van kwalitatieve analyse. De analyse van dit onderzoek heeft een inductief karakter, hierbij wordt tijdens het onderzoek gezocht naar een theorie die past bij de verzamelde data. (Verhoeven, 2010) Bij dit onderzoek is een theorie gezocht over de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders.

Om de verzamelde data te analyseren is gebruik gemaakt van exploratie. Hierbij zijn de verzamelde gegevens uiteen gerafeld, gecodeerd en gestructureerd. (Verhoeven, 2010) Er is gezocht naar verbanden tussen de verschillende codes (EURIB, 2011), zodat een verklaring kan worden gezocht voor de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders en hoe ouders deze ervaren.

Bij het uiteen rafelen van de verzamelde data zijn de gegevens verdeeld in kleine fragmenten, die in één of enkele woorden konden worden samengevat. Vervolgens is er een waarde toegekend aan deze fragmenten, er is beschreven of deze positief of negatief zijn. (Verhoeven, 2010) De data zijn uiteen gerafeld in de fragmenten: algemeen, verwachtingen, ervaringen en opbrengsten.

Bij dit onderzoek zijn er codes aan de fragmenten gegeven. Er is open gecodeerd. "Open coderen vindt plaats aan het begin van het analyseproces en het is de eerste vorm van definiëring van de gevonden begrippen" (Verhoeven, 2010, p. 254).

De codes van dit onderzoek zijn gestructureerd door deze in groepen onder te brengen (Verhoeven, 2010). Hierbij zijn onder andere de groepen algemeen, verwachtingen, ervaringen en opbrengsten gebruikt. Vervolgens is deze informatie in verband gebracht met de onderzoeksvragen. (Verhoeven, 2010) In bijlage vijf en zes zijn de codebomen van de enquêtes en interviews te vinden.

3.5.2 Kwantitatieve analyse

Voor het analyseren van de antwoordschalen uit de enquête is gebruik gemaakt van het meetniveau interval. Het intervalniveau is kwantitatief, bevat gelijke intervallen en heeft geen natuurlijk nulpunt (Verhoeven, 2010). De antwoordschalen bevatten schalen van één tot vijf.

Voor het verwerken van de gegevens die zijn verzameld met een interval meetniveau is gebruik gemaakt van univariate analyse. Bij een univariate analyse wordt steeds één variabele beschreven. (Verhoeven, 2010) De enquête bevat een aantal antwoordschalen om de meningen van de respondenten te achterhalen. De uitkomsten van deze vragen en stellingen zijn allemaal apart beschreven.

Bij het beschrijven van deze gegevens is gebruik gemaakt van kengetallen. "Met een kengetal geef je een samenvatting van een kenmerk door één bepaalde eigenschap ervan te benadrukken" (Verhoeven, 2011, p. 223). Er is in dit onderzoek gewerkt met het gemiddelde, hierbij zijn alle scores bij elkaar opgeteld en vervolgens gedeeld door het aantal antwoorden.

3.6 Kwaliteit

Voor de kwaliteit van het onderzoek is het belangrijk dat het onderzoek betrouwbaar en valide is. Hieronder wordt beschreven hoe aan deze twee punten is voldaan.

3.6.1 Betrouwbaarheid

Voor de betrouwbaarheid van dit onderzoek is het belangrijk dat de onderzoeksresultaten niet op toeval berusten en dat het onderzoek herhaalbaar is. Bij herhaling van het onderzoek is het niet de bedoeling gelijke resultaten te krijgen, maar wel dezelfde resultaten. (Verhoeven, 2010) Door bij de interviews steeds dezelfde gesprekstechnieken te gebruiken en gebruik te maken van een vragenlijst of lijst met onderwerpen is er voor gezorgd dat dezelfde soort informatie verkregen werd. Daarnaast is het van belang dat de vragen in de enquête duidelijk en eenduidig zijn. Ook hierdoor is dezelfde soort informatie verkregen. De interviews en enquêtes zijn eerst getest met proefrespondenten om mogelijke fouten uit de enquête en de vragenlijst van het interview te halen.

Om te zorgen dat het onderzoek niet op toeval berust zijn er meerdere respondenten benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Hierbij was het doel om minimaal twintig ingevulde enquêtes terug te krijgen van de respondenten en minimaal vijf interviews te houden.

Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te verhogen is er gebruik gemaakt van meerdere dataverzamelingmethoden, triangulatie (Verhoeven, 2010). Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van zowel interviews als enquêtes.

3.6.2 Validiteit

Voor de validiteit van het onderzoek is het belangrijk dat het onderzoek vrij is van systematische fouten. Hierbij wordt gekeken naar het waarheidsgehalte van het onderzoek. (Verhoeven, 2010) Om er voor te zorgen dat de respondenten zoveel mogelijk naar waarheid zouden antwoorden is de enquête naar hen opgestuurd. Op deze manier zouden zij minder willen voldoen aan een verwachtingspatroon dan bij een face to face enquête. Ook het waarborgen van de anonimiteit van de respondenten draagt hier aan bij. Om het waarheidsgehalte bij de interviews te verhogen zijn gesprekstechnieken gebruikt om de respondenten op hun gemak te stellen, zodat zij zoveel mogelijk naar waarheid zouden antwoorden. De volgende gesprekstechnieken zijn gebruikt: doorvragen, open vragen stellen, een geïnteresseerde houding, stiltes laten vallen en parafraseren.

4. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk zal door middel van literatuuronderzoek antwoord worden gegeven op een aantal deelvragen. In paragraaf 4.1 wordt antwoord gegeven op de vraag wat de OpvoedParty inhoudt. Paragraaf 4.2 behandelt de vraag wat lotgenotencontact inhoudt en wat dit voor ouders betekent. In paragraaf 4.3 komt het nieuwe Jeugdstelsel aan bod en hoe de OpvoedParty hierbij aansluit.

4.1 Wat houdt de OpvoedParty in?

In deze paragraaf zal een antwoord worden gegeven op deelvraag één: *‘Wat houdt de OpvoedParty in?’* De OpvoedParty vindt zijn oorsprong in lotgenotencontact (Le, 2011) en is een bijeenkomst van ongeveer twee uur waarbij in gesprek wordt gegaan en wordt gediscussieerd over opvoedingsthema’s en –dilemma’s. Hierbij kunnen onderwerpen worden ingebracht door de deelnemers of kan worden gewerkt met het OpvoedPartySpel. Een OpvoedParty is een laagdrempelige manier van opvoedingsondersteuning. (Lunamare, z.d.b)

4.1.1 Doelgroep OpvoedParty

Een OpvoedParty is voor ouders, verzorgers en opvoeders die vragen hebben over de dagelijkse opvoeding, die op zoek zijn naar antwoorden, tips en adviezen en een steuntje in de rug kunnen gebruiken (Lunamare, z.d.b). Het is belangrijk dat de deelnemers de Nederlandse taal enigszins beheersen. Alle opvoeders hebben ervaringen opgedaan die interessant kunnen zijn voor anderen. Er wordt vanuit gegaan dat iedere opvoeder deskundig is over zijn of haar eigen kind en de beste intenties heeft om een kind zo goed mogelijk op te voeden. (Laane, 2013) De OpvoedParty vindt plaats bij één van de deelnemers thuis. Deze kan als gastvrouw gratis deelnemen en nodigt een aantal andere deelnemers uit. Er kunnen vijf tot tien mensen deelnemen aan een OpvoedParty. (Lunamare, z.d.b)

4.1.2 Begeleiding OpvoedParty

Een OpvoedParty wordt begeleid door een deskundige beroepsopvoeder die het gesprek faciliteert (Lunamare, z.d.b). Het is belangrijk dat de beroepsopvoeder gespreksvaardigheden bezit en actief kan luisteren naar de behoeften van de deelnemers. De feitelijke pedagogische kennis van de beroepsopvoeder is minder belangrijk, deze kan wel gebruikt worden om aanvullende adviezen te geven. Een begeleider van een OpvoedParty zorgt voor een veilige en open sfeer en zorgt ervoor dat iedere deelnemer aan bod komt. (Laane, 2013) De beroepsopvoeders die OpvoedParty’s begeleiden hebben hier eerst een basistraining voor gevolgd bij Lunamare, na zes maanden volgen zij vervolgens een verdiepingstraining (Lunamare, z.d.b).

4.1.3 Doel OpvoedParty

De OpvoedParty heeft als doel ouders met elkaar in contact te brengen teneinde een goed gesprek over opvoeden te voeren met elkaar als lotgenoten. Een goed gesprek leidt tot nieuwe inzichten en handelingsalternatieven voor de deelnemers, waar zij in hun eentje niet opgekomen zouden zijn. Met de OpvoedParty worden alledaagse opvoedingsvragen beantwoord, teneinde opvoedingsstress te voorkomen en preventief in te kunnen grijpen waar nodig. De OpvoedParty is een veilige plek voor ouders waar zij hun opvoedingsvragen kunnen delen. (Laane, 2013, p. 13)

4.1.4 Uitgangspunten OpvoedParty

De OpvoedParty is gebaseerd op het idee dat iedere opvoedingssituatie uniek is en elk dilemma een antwoord op maat nodig heeft. De OpvoedParty wordt uitgevoerd bij één van de deelnemers thuis zodat in een vertrouwde omgeving over opvoeden kan worden gepraat. Door de kleinschaligheid van het aantal deelnemers is er de gelegenheid om individuele vragen te stellen en te beantwoorden. (Laane, 2013)

Een belangrijk uitgangspunt van de OpvoedParty is dat goed of fout niet belangrijk is. Opvoeden doet iedereen op zijn eigen manier en anderen kunnen hiervan leren. (Lunamare, z.d.b) Tijdens de OpvoedParty staat de eigenwijsheid van de deelnemers voorop, zij hebben immers de deskundigheid over hun eigen kind. Er wordt vanuit gegaan dat de ouders de meest complete kennis over hun kinderen beschikbaar hebben. De eigenwijsheid van de deelnemers zal de leidraad zijn voor het gesprek, niet de kennis die de begeleider over wil brengen. (Laane,2013)

De OpvoedParty wil de deelnemers bevestigen in hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit wordt onder andere gedaan door de deelnemers in tweetallen kennis te laten maken en hun hierbij ook hun sterke kanten als opvoeder te laten benoemen. De deelnemers vertellen vervolgens aan de rest van de groep over de kwaliteiten van hun gesprekspartner. (Laane, 2013)

4.1.5 OpvoedPartySpel

Het OpvoedPartySpel bestaat uit 89 kaarten, waarvan 81 kaarten met stellingen en situatieschetsen. Deze kennen drie verschillende thema's: communicatie met kinderen, zelfbeeld en zelfvertrouwen en grensoverschrijdend gedrag. Elke thema is vervolgens opgesplitst in drie leeftijdsgroepen: nul tot zes jaar, zes tot 12 jaar en 12 tot 18 jaar. Daarnaast heeft elk spel vijf kennismakingskaarten en drie praatkaarten. Aan de hand van de kennismakingskaarten kunnen de deelnemers in tweetallen kennismaken. De praatkaarten zijn voor de begeleider en bevatten per thema verdiepvragen. (Laane, 2013)

Uit onderzoek (Le, 2011) blijkt dat beroepsopvoeders het OpvoedPartySpel gebruiken als ondersteuning bij de OpvoedParty maar ook bij ouderbijeenkomsten, oudertrainingen en thema-avonden. Zij gebruiken de kaarten om bij de deelnemers reacties uit te lokken en op deze manier een gesprek of discussie op gang te brengen. De beroepsopvoeders uit dit onderzoek noemen de stellingen en situatieschetsen die gebruikt worden uitnodigend, open en neutraal. Daarnaast benoemen zij dat deze geen oordeel bevatten.

Naast het OpvoedPartySpel is er ook een MultiCultiOpvoedPartySpel. Dit is een uitbreidingsset maar deze kan ook los gespeeld worden. Het uitgangspunt van dit spel is het opvoeden in twee culturen. (Lunamare, z.d.b) De stellingen zijn meer thematisch en minder direct dan de stellingen in het OpvoedPartySpel (Laane, 2013).

Op dit moment wordt een AltijdWatSpel ontwikkeld voor ouders en verzorgers van kinderen met een ernstige (chronische) aandoening of ziekte (Lunamare, z.d.b).

4.1.6 Opvoedingsondersteuning

Een OpvoedParty is een manier van Opvoedingsondersteuning. In deze paragraaf zal beschreven worden wat opvoedingsondersteuning inhoudt en hoe de OpvoedParty hierbij aansluit.

Blokland vindt dat het opvoeden van kinderen van maatschappelijk belang is. Zij benoemt dat kinderen de toekomst zijn. Door te investeren in de opvoeding van kinderen wordt er geïnvesteerd in de toekomst. Omdat ouders de verantwoordelijkheid hebben voor het opvoeden van kinderen, hebben zij recht op steun. (Blokland, 2001)

De definitie van opvoedingsondersteuning wordt door Dijk en Prinsen (2008, p. 2) als volgt beschreven: 'Het ondersteunen van ouders bij de opvoeding om een optimale ontwikkeling van kinderen te bevorderen.' Het doel van opvoedingsondersteuning is 'een positieve ontwikkeling van kinderen te optimaliseren.' (Dijk & Prinsen, 2008, p. 2)

Opvoedingsondersteuning kent twee benaderingen: de Public Health en de Risico benadering. De OpvoedParty past binnen de Public Health benadering (Dijk & Prinsen, 2008). Het aanbod van

opvoedingsondersteuning, binnen deze benadering, is beschikbaar voor alle ouders. Voor ouders met eenvoudige opvoedvragen, met opvoedproblemen maar ook voor ouders zonder opvoedvragen. Daarnaast heeft het aanbod een preventief karakter. (Dijk & Prinsen, 2008) De OpvoedParty heeft ook een preventief karakter en is beschikbaar voor alle ouders.

Naast deze twee benaderingen kent de opvoedingsondersteuning vier niveaus:

- Niveau A: Informele steun bij de opvoeding.
- Niveau B: Universele informatie en advies over opvoeding.
- Niveau C: Universele Opvoedingsondersteuning.
- Niveau D: Doelgroepgerichte opvoedingsondersteuning.

(Dijk & Prinsen, 2008)

De OpvoedParty past binnen niveau A. In niveau A is informele steun de basis van de opvoedingsondersteuning. Deze steun kan georganiseerd worden aangeboden door professionals. De doelgroep van dit niveau bestaat uit alle ouders die behoefte hebben aan opvoedingsondersteuning. Het doel is het geven van informele steun en het stimuleren van onderlinge steun. (Dijk & Prinsen, 2008) Met de OpvoedParty wordt informele steun tussen ouders georganiseerd aangeboden door een OpvoedPartyBegeleider.

Een belangrijk onderdeel van opvoedingsondersteuning is empowerment. Ouders, kinderen en gezinnen hebben kwaliteiten en sterke kanten. Met opvoedingsondersteuning moet geprobeerd worden deze te activeren en te versterken. (Blokland, 2001) Hierbij is het belangrijk om te beginnen bij de eigen ervaringen van ouders (EXPOO) en de vragen en behoeften van ouders als basis te nemen (Blokland, 2001). Ook de OpvoedParty wil de deelnemers bevestigen in hun kwaliteiten en mogelijkheden; hoe dit wordt gedaan wordt in paragraaf 4.1.4 beschreven. Daarnaast staan bij de OpvoedParty de eigen ervaringen en de eigenwijsheid van de ouders voorop.

4.1.7 Pedagogische stromingen

De OpvoedParty sluit zowel aan bij de ecologische pedagogiek als bij de Geestwetenschappelijke pedagogiek. Beiden zullen hieronder behandeld worden.

Ecologische pedagogiek

De ecologische pedagogiek gaat op zoek naar mogelijkheden, kwaliteiten en kansen. Er wordt gekeken hoe er om kan worden gegaan met een probleem (Jansen & Linde, 2010) waarbij er niet zomaar van protocollen op het gebied van diagnostiek, hulpverlening en bureaucratische voorschriften wordt uitgegaan (Bekker, 2010). De OpvoedParty sluit hierbij aan doordat deze kijkt naar de kwaliteiten en mogelijkheden van de ouders die deelnemen. Bij het bespreken van een probleem wordt niet uitgegaan van protocollen maar van ervaringen van andere deelnemers.

Volgens de ecologische pedagogiek doen mensen meer kennis en vaardigheden op wanneer zij deze actief tot zich nemen, in tegenstelling tot wanneer deze kennis en vaardigheden hen worden verteld. (Malschaert & Traas, 2011) De OpvoedParty sluit hier bij aan door de deelnemers actief mee te laten denken over oplossingen, tips en adviezen en hier hun eigen ervaringen in mee te nemen.

In de ecologische pedagogiek is het belangrijk om open te staan voor verschillende perspectieven en niet te snel conclusies te trekken. Iedereen heeft zijn eigen ideeën over wat waar is en wat belangrijk is. (Poel, 2010) Als ecologisch pedagoog is het belangrijk om geïnteresseerd te zijn in de verschillen tussen deze ideeën (Bekker, 2010). Bij een OpvoedParty wordt opengestaan voor verschillende perspectieven, wat in dit geval de ideeën en ervaringen van ouders zijn. Bij de OpvoedParty is er geen goed of fout, wat aansluit bij het uitgangspunt dat iedereen zijn eigen ideeën heeft over wat belangrijk is en wat waar is.

Geesteswetenschappelijke pedagogiek

Bij de Geesteswetenschappelijke pedagogiek staat de opvoedingspraktijk centraal. Dit houdt in dat er wordt gekeken naar wat er in de dagelijkse werkelijkheid van de opvoeding gebeurt. Hierbij wordt gekeken naar de praktische problemen. (Malschaert& Traas, 2009) Dit sluit aan bij de OpvoedParty, waarbij ouders praten over opvoedingsthema's en –dilemma's met als doel om alledaagse opvoedingsvragen te beantwoorden.

De OpvoedParty is gebaseerd op het idee dat iedere opvoedingssituatie uniek is en elk dilemma een antwoord op maat nodig heeft. Dit sluit aan bij de Geesteswetenschappelijke pedagogiek die er van uit gaat dat ieder kind uniek is (Malschaert& Traas, 2009). Daarnaast past dit bij het idee van de Geesteswetenschappelijke pedagogiek dat er geen algemeen geldige modellen en voorschriften zijn die garantie voor een succesvolle handeling bieden. (Meijer, 2002) Om deze reden zal er altijd een antwoord op maat moeten worden gezocht in plaats van een algemeen geldend antwoord uit literatuur te halen.

Een ander belangrijk punt van de Geesteswetenschappelijke pedagogiek is de rol van de theorie. De theorie en de praktijk kunnen niet los van elkaar worden gezien. De theorie komt voort uit de praktijk en komt hier ook altijd weer in terug. (Beugelsdijk, Souverein, & Levering, 2000) De theorie tijdens de OpvoedParty bestaat uit de tips en adviezen die ouders elkaar geven. Deze tips en adviezen komen voort uit de praktijk. Ze worden gegeven aan de hand van een praktische vraag of probleem en ontstaan uit de ervaringen die ouders op doen. Ook komt de theorie weer terug in de praktijk. Ouders bepalen zelf aan welke tips en adviezen zij iets hebben tijdens het opvoeden van hun kinderen en welke zij zullen gebruiken.

4.2 Wat houdt lotgenotencontact in en wat kan dit betekenen voor ouders?

In deze paragraaf wordt een antwoord gegeven op deelvraag twee; 'Wat houdt lotgenotencontact in en wat betekent dit voor ouders?'. Omdat de OpvoedParty zijn oorsprong vindt in lotgenotencontact zal worden onderzocht wat lotgenotencontact is en wat hiervan de opbrengsten zijn voor ouders volgens de literatuur. In paragraaf 4.2.1 wordt beschreven wat lotgenotencontact inhoudt. Paragraaf 4.2.2 beschrijft de betekenis van lotgenotencontact voor ouders. In hoofdstuk 5, waarin antwoord zal worden gegeven op de centrale vraag, komt aan bod hoe de opbrengsten van de OpvoedParty aansluiten bij de betekenis van lotgenotencontact voor ouders.

4.2.1 Lotgenotencontact

Lotgenotencontact is een vorm van groepsgerichte opvoedingsondersteuning (Haerden, 2009) met als kenmerk dat ouders een bepaald lot delen (Bakker, Blokland & Wijnen, 2001). Bij de OpvoedParty delen de deelnemers het lot dat zij allemaal ouder zijn en verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen.

Lotgenotencontact is een proces van leren en vergelijken aan de hand van ervaringen. Het geeft steun en de kans om samen met anderen ervaringen of informatie te delen. Daarnaast is lotgenotencontact een middel wat informatie levert. Hierbij kan het gaan om feitelijke informatie maar ook om informatie die niet in boeken te vinden is, bijvoorbeeld hoe er kan worden omgegaan met een bepaald probleem of situatie. (Oudenampsen et al., 2007)

Helgeson en Cohen (1996) noemen drie typen van steunende sociale interacties die terug te vinden zijn in lotgenotencontact: emotionele steun, informationele steun en instrumentale steun. Bij emotionele steun gaat het om de verbale en non-verbale communicatie van zorgen en bekommeren. Hieronder vallen interacties als: luisteren, er zijn, meevoelen, geruststellen, troosten, begrijpen en iemand hebben om mee te praten. Meevoelen, door aan te geven te weten hoe iemand zich voelt, kan als het kleiner maken van het probleem worden gevoeld. Dit is echter niet het geval wanneer het door lotgenoten wordt gedaan.

Informationele steun is het geven van advies en begeleiding. Informatie kan het gevoel van controle geven (Helgeson & Cohen, 1996). Bij lotgenotencontact gaat het vooral om informatie hoe kan worden omgegaan met een situatie of probleem. Deze informatie kan zowel praktisch of sociaal-emotioneel zijn. (Kruif, 2001) Instrumentale steun is de voorziening van materiële zaken. (Helgeson & Cohen, 1996)

Er zijn verschillende vormen van lotgenotencontact:

- 'Zelfhulpgroepen in een face-to-facesetting / groepsbijeenkomsten;
- Elektronische zelfhulpgroepen;
- Een-op-een contact met een ervaringsdeskundige;
- Telefonisch lotgenotencontact'

(Oudenampsen et al., 2007, p. 35)

De zelfhulpgroepen in groepsbijeenkomsten kunnen met of zonder begeleider plaatsvinden. (Oudenampsen et al., 2007)

De OpvoedParty valt binnen een zelfhulpgroep in een groepsbijeenkomst die met begeleider plaatsvindt. De begeleider is hierbij een gespreksleider. Tijdens de OpvoedParty wordt zowel emotionele steun als informationele steun gegeven. Deze informatie is geen feitelijke informatie maar bestaat uit ervaringen van andere ouders.

Een goede sfeer is een voorwaarde voor lotgenotencontact, plezier maken is belangrijk maar ook gelijkwaardigheid, wederzijds respect, veiligheid, en geheimhouding (Oudenampsen et al., 2007). De

OpvoedPartyBegeleider zorgt voor een veilige en open sfeer door aan het begin te benoemen dat er geen goed of fout is, dat wat er die avond besproken wordt vertrouwelijk is en onder de deelnemers blijft. (Laane, 2013)

4.2.2 Betekenis lotgenotencontact voor ouders

Het is moeilijk te beoordelen wat de effectiviteit is van lotgenotencontact. Het gaat om subjectieve effecten die per groep en persoon verschillen. Wel wordt er in de literatuur gesproken over verschillende effecten die terug te zien zijn. (Oudenampsen et al., 2007)

Een belangrijk punt van lotgenotencontact is herkenning en erkenning (Kruif, 2001). Hiermee sluit lotgenotencontact aan bij de behoefte van ouders, met betrekking tot de opvoeding, die op zoek zijn naar herkenning en bevestiging (E-quality, 2009). Het ontdekken dat er iemand hetzelfde voelt als jij, waarbij voelen belangrijker is dan feitelijke informatie. Herkenning en erkenning helpen bij het ontwikkelen van een beter zelfgevoel en het inzicht krijgen in de eigen situatie of problemen. Dit zorgt er vervolgens voor dat mensen sterker worden en gemakkelijker keuzes kunnen maken en beslissingen kunnen nemen. Een beter zelfgevoel is één van de hoofdeffecten die zichtbaar wordt bij lotgenotencontact. Door een beter zelfgevoel kunnen acceptatie en zelfaanvaarding ontstaan en kan angst afnemen. (Oudenampsen et al., 2007)

Een ander hoofdeffect van lotgenotencontact is wederzijdse ondersteuning. Ouders kunnen elkaar steunen en motiveren door het delen van ervaringen. Hierdoor voelen zij zich met elkaar verbonden en voelen zij zich begrepen, wat hoop biedt. Daarnaast biedt wederzijdse ondersteuning emotionele steun. (Oudenampsen et al., 2007) Emotionele steun helpt ouders zich aan te passen aan situaties die stress veroorzaken, helpt angst verminderen en vermindert het gevoel van ouders dat zij het niet goed doen (Helgeson & Cohen, 1996).

Ouders hebben de behoefte om hun problemen te relativiseren, het helpt hen als zij inzien dat hun vragen en zorgen normaal zijn en ook voorkomen bij andere ouders (E-quality, 2009). Lotgenotencontact helpt hierbij en geeft ouders tevens informatie over hoe zij met deze vragen en zorgen om kunnen gaan (Oudenampsen et al., 2007). Op deze manier kunnen ouders leren van elkaars ervaringen (Haerden, 2009).

Lotgenotencontact kent naast deze effecten nog een aantal andere effecten die hieronder kort zullen worden benoemd:

- Met lotgenotencontact kunnen ouders hun sociale netwerk uitbreiden waardoor een isolement kan worden doorbroken (Haerden, 2009).
- Door middel van lotgenotencontact krijgen ouders praktische informatie en leren zij nieuwe vaardigheden met betrekking tot de opvoeding (Oudenampsen et al., 2007).
- Door lotgenotencontact krijgen ouders meer vertrouwen (Oudenampsen et al., 2007).
- Lotgenotencontact werkt stressverminderend. (Kruif, 2001)
- Lotgenotencontact werkt preventief (Oudenampsen et al., 2007).

4.3 Het nieuwe Jeugdstelsel

In deze paragraaf wordt een antwoord gegeven op deelvraag 3: 'Wat houdt het nieuwe Jeugdstelsel in?' Om hier een antwoord op te geven is beschreven wat het nieuwe Jeugdstelsel inhoudt. Vervolgens is beschreven hoe de OpvoedParty bij dit nieuwe Jeugdstelsel past.

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) heeft als visie dat alle kinderen mensen zijn, die moeten worden ondersteund naar volwassenheid. Net als ieder mens moeten zij beschermd worden en ruimte krijgen voor ontplooiing. Hierbij hebben ouders de eerste verantwoordelijkheid in de opvoeding. (Kloosterboer, 2005) Als ouders de verantwoordelijkheid niet aankunnen is het de taak van de overheid om hulp te bieden. Om deze rede is het belangrijk dat het jeugdstelsel goed, snel en op maat werkt. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a) Bij het huidige jeugdstelsel is dit niet het geval (NJI, 2013a), daarnaast is het gebruik van de jeugdzorg sterk gestegen. (Yperen, Bakker & Wilde, 2013)

Op één Juli 2013 hebben de secretarissen van de ministeries van Welzijn en Sport, van Volksgezondheid en van Veiligheid en Justitie een voorstel van de nieuwe Jeugdwet aangeboden aan de Tweede Kamer. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a) Dit wetsvoorstel houdt een transitie en transformatie van de hele zorg voor de jeugd in. (NJI, 2013) Vanaf 2015 krijgen de gemeenten de financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle jeugdhulp, de transitie. Dit gaat samen met een grote besparing op de uitgaven. Daarnaast vindt er een inhoudelijke vernieuwing plaats, de transformatie. Dit vraagt om een andere manier van denken en handelen en een andere inzet van de bestaande voorzieningen. (Yperen et al, 2013)

4.3.1 Huidige Jeugdstelsel

In 2005 is de Wet op de jeugdzorg in werking getreden. Dit heeft een aantal zaken positief veranderd. Zo is de cliënt meer centraal komen te staan, is er een betere aansluiting tussen de jeugdzorg en jeugdbescherming en een betere aansluiting tussen het preventieve gemeentelijk jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg. Daarnaast hebben steeds meer kinderen, jongeren en hun ouders de hulp en ondersteuning gekregen die ze nodig hadden en waar ze recht op hadden. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

Na de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg en een onderzoek van de parlementaire werkgroep verkenning Jeugdzorg zijn er een aantal knelpunten van het huidige Jeugdstelsel naar voren gekomen. De ondersteuning, hulp en zorg voor kinderen, jongeren en hun ouders is ondergebracht binnen verschillende wettelijke kaders en bestuurslagen: de gemeenten, provincies, zorgverzekeraars, zorgkantoren en het Rijk. De financieringsstromingen en verantwoordelijkheden zijn hierdoor gescheiden, wat de samenwerking rond kinderen, jongeren en gezinnen niet ten goede komt. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

Een doel van de Wet op de jeugdzorg was om een integrale aanpak voor kinderen, jongeren en gezinnen te bewerkstelligen. Echter is het niet gelukt om de toegang tot de provinciale jeugdzorg, de hulp voor jeugdigen met een verstandelijke beperking en de hulp voor jeugdigen met psychische klachten of stoornissen tot een geheel te brengen, waardoor de integrale aanpak niet voldoende geslaagd is. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

Een probleem, dat ontstaan is door deze gescheiden verantwoordelijkheden, verschillende bronnen van financiering en de gescheiden toegang tot verschillende vormen van zorg, is de grote hoeveelheid aan regels die ontstaan uit procedures. Hierdoor is men veel tijd kwijt aan papierwerk en gaat energie verloren aan afstemming en het over doen van andermans werk. Doorverwijzen

wordt hierdoor makkelijker dan onderzoeken hoe maatwerk aan de cliënt kan worden geleverd. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

Een ander probleem is ontstaan in de indicatieprocedures. Deze zijn te bureaucratisch vormgegeven en er zijn lange wachtlijsten. Hierdoor is er geen snelle en passende jeugdzorg voor de cliënt. Het indicatieproces kost vaak meer tijd dan de zorg die nodig is. Daarnaast staat de cliënt te weinig centraal tijdens het indicatieproces. Er wordt te weinig meegedacht met de cliënt om een oplossing op maat te vinden, waardoor er te zware en niet passende zorg wordt geleverd. Dit wordt ook wel medicalisering genoemd. Dit houdt in dat lichte problemen steeds meer in het medisch circuit terecht komen. Eerder werd de zorg, die nodig is voor deze problemen, door het sociale netwerk georganiseerd. Tegenwoordig komen deze lichte problemen in de gespecialiseerde zorg terecht. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het gebrek aan preventie en lichte ondersteuning. Daarnaast wordt er te weinig gebruik gemaakt van de eigen kracht en zorg van de kinderen, jongeren, ouders en hun sociale omgeving. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

Ten slotte zorgen deze knelpunten ervoor dat de kosten van het huidige jeugdstelsel steeds hoger worden. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b)

4.3.2 Nieuwe Jeugdstelsel

Aan de hand van de knelpunten van het huidige Jeugdstelsel is een nieuw Jeugdstelsel ontwikkeld, met het doel het Jeugdstelsel effectiever, efficiënter en eenvoudiger te maken (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b). De missie van dit stelsel luidt als volgt: 'Het nieuwe stelsel moet leiden tot een gezond en veilig opgroeien van jeugdigen' (Yperen et al., 2013, p. 3).

Transitie

Het nieuwe Jeugdstelsel houdt een transitie van de jeugdzorg in. Dit betekent dat de gemeenten zowel financieel als bestuurlijk verantwoordelijk worden voor alle jeugdhulp. Onder jeugdhulp wordt verstaan: 'Ondersteuning hulp en zorg aan jeugdigen en hun ouders bij alle denkbare opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen' (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a, p. 3). Daarnaast worden de gemeenten ook verantwoordelijk voor preventie, uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en uitvoering van jeugdreclassering (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a).

Door de transitie van de jeugdzorg kunnen gemeenten beter maatwerk bieden, zorgen voor een betere samenwerking rond gezinnen en gemakkelijker een verbinding leggen met andere gebieden die werken met kinderen en gezinnen, zoals onderwijs, zorg, sport en veiligheid. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a)

Transformatie

Naast de transitie houdt het nieuwe Jeugdstelsel een transformatie van de jeugdzorg in. Hierbij moet er op een andere manier gedacht en gehandeld worden en moeten de voorzieningen op een andere manier worden ingezet (Yperen et al, 2013).

Met deze transformatie is het de bedoeling dat er minder snel gemedicaliseerd wordt (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a) en meer aandacht is voor het herstellen van het gewone leven (NJI, 2013a). Het nieuwe Jeugdstelsel zal zich hierbij richten op preventie en eigen kracht (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a), waarbij er wordt gewerkt aan talentontwikkeling en het versterken

van de gewone ontwikkeling en het opvoeden van kinderen (NJI, 2013a). Daarnaast is het de bedoeling dat er eerder hulp op maat komt voor kwetsbare kinderen. Ten slotte zal de hulp meer integraal worden waardoor er een betere samenwerking rondom gezinnen ontstaat. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a)

Eigen kracht

Een belangrijk principe van het nieuwe Jeugdstelsel is eigen kracht. Dit komt voort uit het idee dat iedereen krachten heeft die hij of zij kan gebruiken. (NJI, 2013a)

Bij eigen kracht wordt er gekeken naar de mogelijkheden en krachten van een gezin, kind of opvoeder. Daarnaast wordt er gekeken naar hoe het sociale netwerk de opvoeder, het kind of het gezin kan bijstaan en helpen. (NJI, 2013a) Er wordt in het nieuwe Jeugdstelsel dus meer inzet gevraagd van de burgers (Yperen et al., 2013).

De ondersteuning van professionals aan een gezin, opvoeder of kind is gericht op het gebruiken en versterken van de eigen kracht (NJI, 2013a). Pas als de eigen kracht binnen het gezin en de hulp van het sociale netwerk niet voldoende is wordt er gekeken welke jeugdhulp nodig is. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a)

Wijkgericht en generalistisch werken

Twee andere uitgangspunten van het nieuwe jeugdstelsel zijn het wijkgericht werken en het generalistisch werken. Bij het wijkgericht werken wordt er gebruik gemaakt van wijkteams. Dit zijn teams waarbij verschillende instellingen samenwerken. In deze teams bevinden zich professionals van jeugdhulpinstellingen, welzijnsorganisaties, schoolmaatschappelijkwerk en het Centrum voor Jeugd en Gezin. (NJI, 2013a) Deze wijkteams bieden ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving van het kind en het gezin (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a). Hierbij gaan zij uit van de eigen kracht en werken zij integraal (NJI, 2013a).

Het doel van generalistisch werken is om beter samen te werken rondom gezinnen, zorg op maat te bieden en problemen minder snel te medicaliseren. Een generalist is een professional die mensen ondersteunt bij het normale leven of het herstellen van dit normale leven. Daarnaast kan de generalist specialistische hulp inschakelen. Een generalist gaat naast het gezin staan en bouwt een vertrouwensrelatie op. Er wordt gewerkt vanuit het idee dat waar het kan lichte ondersteuning wordt geboden en als het moet de ondersteuning intensiever wordt. Hierbij staat het gezin centraal, waarbij de eigen kracht van het gezin wordt aangesproken en versterkt. (NJI, 2013a)

Eén gezin, één plan, één regisseur

Eén gezin, één plan, één regisseur komt voort uit het probleem dat instellingen en hulpverleners langs elkaar heen werken bij multiprobleemgezinnen (NJI, 2013b). Dit zijn gezinnen die meervoudige problemen hebben in verschillende leefgebieden (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b). Om het langs elkaar heen werken te voorkomen moeten de professionals die een gezin helpen met elkaar samenwerken. Bij één gezin, één plan, één regisseur stellen deze professionals in samenwerking één plan op wat geldt voor het hele gezin. Daarnaast wijzen ze een regisseur aan die de uitvoering en voortgang van het plan in de gaten houdt en het gezin begeleidt. (NJI, 2013b)

‘Het doel van één gezin, één plan, één regisseur is dat de kinderen en jongeren in het gezin zich (weer) zonder belemmering of bedreiging kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de maatschappij’ (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013b, p. 17).

Positie ouders en kinderen

Met het nieuwe Jeugdstelsel is het belangrijk dat professionals samen gaan werken met ouders en kinderen (Zijden & Kooijman, 2013). Ouders en kinderen moeten betrokken worden bij het eigen hulpverleningsproces (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a). Op deze manier wordt er met de ouders en kinderen gepraat in plaats van over hen. Op deze manier kan de hulp op hen worden afgestemd, waardoor maatwerk kan worden geleverd. (Zijden & Kooijman, 2013)

Het wordt verplicht om kinderen en ouders te informeren over de jeugdhulp die wordt ingezet. Daarnaast komt er een toestemmingsvereiste zodat er, zonder de toestemming van ouders en kinderen, geen hulp kan worden ingezet. Ook komt er voor ouders en kinderen een medezeggenschap en een klachtenbehandeling. (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a)

4.3.3 Het nieuwe Jeugdstelsel en de OpvoedParty

De OpvoedParty past op verschillende punten binnen het nieuwe Jeugdstelsel. Deze worden hieronder beschreven.

Preventief

De OpvoedParty past binnen de Public Health benadering van opvoedingsondersteuning, waarmee het een preventief karakter heeft. Dit sluit aan bij het nieuwe Jeugdstelsel wat gericht is op preventie (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a).

Eigen kracht

Een ander punt waar het nieuwe Jeugdstelsel zich op richt is eigen kracht (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a). Ook dit komt terug in de OpvoedParty. Ten eerste gaat de OpvoedParty uit van de eigen kracht van de deelnemers. De eigenwijsheid van de deelnemers staat voorop; zij hebben de deskundigheid over hun eigen kind (Laane, 2013).

Ten tweede wordt de eigen kracht van de deelnemers versterkt. Dit gebeurt door, tijdens het kennismaken in tweetallen, de deelnemers hun sterke kanten als opvoeder te laten benoemen. De deelnemers vertellen vervolgens aan de rest van de groep over de kwaliteiten van hun gesprekspartner. (Laane, 2013)

Ten derde wordt er gebruik gemaakt van de krachten en mogelijkheden van het sociale netwerk. Bij de OpvoedParty geven deelnemers elkaar tips en adviezen waarmee zij elkaar kunnen helpen. Wanneer deelnemers elkaar nog niet kennen is dit een mogelijkheid om het sociale netwerk uit te breiden.

Maatwerk

De OpvoedParty is gebaseerd op het idee dat iedere opvoedingssituatie uniek is en elk dilemma een antwoord op maat nodig heeft. Door de kleinschaligheid van het aantal deelnemers is er de gelegenheid om individuele vragen te stellen en te beantwoorden. (Laane, 2013) Dit past bij het nieuwe Jeugdstelsel waarbij meer maatwerk moet worden geleverd (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013a).

Inzet burgers

Er wordt in het nieuwe Jeugdstelsel meer inzet gevraagd van de burgers (Yperen et al., 2013). Bij de OpvoedParty voeren de deelnemers een gesprek of discussie over opvoedingsthema's en – dilemma's. De professional faciliteert enkel het gesprek. (Lunamare, z.d.b) Dit zorgt er voor dat burgers de mogelijkheid krijgen om zelf iets te doen, zich in te zetten.

Positie van de ouders

Bij de OpvoedParty wordt er samengewerkt met ouders. De ouders voeren met elkaar het gesprek of de discussie en ze geven elkaar tips en adviezen. Dit past bij het nieuwe Jeugdstelsel waarbij het belangrijk is dat professionals samen gaan werken met ouders, dat er met de ouders en kinderen wordt gepraat in plaats van over hen (Zijden & Kooijman, 2013).

5. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven die zijn verzameld met behulp van de enquête (Zie Bijlage 3) en de interviews (Zie Bijlage 4). Met deze resultaten wordt een antwoord gegeven op de deelvragen vier tot en met acht. Op de deelvragen één tot en met drie is in hoofdstuk vier antwoord gegeven. Negen respondenten hebben de enquête ingevuld en met drie OpvoedPartyBegeleiders is een interview gehouden.

5.1 Wat zijn de verwachtingen en ervaringen van ouders met de OpvoedParty?

5.1.1 Verwachtingen

Ouders

Van de negen ouders die de enquête hebben ingevuld hadden vier ouders geen verwachtingen over de OpvoedParty voordat zij hieraan deelnamen. Eén van de ouders die aangaf geen verwachtingen te hebben liet weten er open in te staan en zin te hebben in de OpvoedParty.

Ouders die wel verwachtingen hadden over de OpvoedParty verwachtten een gesprek over opvoeden, ervaringen van andere ouders en ervaringen delen. Eén ouder gaf in de enquête aan dat zij van te voren een grotere groep had verwacht en dat zij had verwacht dat de OpvoedParty informeler zou zijn, als een lossere theekransje.

Van de negen ingevulde enquêtes gaven drie ouders aan van te voren een vraag te hebben, vier ouders gaven aan geen vraag te hebben. De overige twee ouders hebben deze vraag niet beantwoord.

OpvoedPartyBegeleiders

De drie geïnterviewde OpvoedPartyBegeleiders geven alle drie aan dat er ouders zijn die geen verwachtingen hebben van de OpvoedParty. Zij geven aan dat ouders er open instaan en benieuwd zijn. De ouders hebben een ongemakkelijke en afwachtende houding wanneer zij binnen komen.

Eén OpvoedPartyBegeleider gaf aan dat er ouders zijn die sceptisch zijn tegenover de OpvoedParty. Achteraf geven zij aan dat de OpvoedParty meer inhoudt dan zij dachten.

Eén OpvoedPartyBegeleider benoemt dat ouders die wel verwachtingen hebben, denken dat zij ervaringen gaan delen en praktische tips krijgen.

5.1.2 Ervaringen

Ouders

De ouders is gevraagd een cijfer te geven van één tot en met vijf over hun algemene indruk van de OpvoedParty. Waarbij één staat voor slecht en vijf voor zeer goed. Gemiddeld gaven de ouders hierbij een vier met als laagste cijfer een drie en als hoogste cijfer een vijf. Er wordt door vijf van de negen ouders die een enquête hebben ingevuld aangegeven dat zij de OpvoedParty als gezellig hebben ervaren. Ook ervaren de ouders de OpvoedParty als leuk, verrassend en onderhoudend, en vinden zij dat de OpvoedParty goed is voorbereid.

Eén ouder geeft aan het OpvoedPartySpel leuk te vinden en dat dit spel toepasselijke dilemma's heeft. Daarnaast wordt genoemd dat het OpvoedPartySpel richting geeft aan het gesprek.

Twee van de negen ouders geven aan de OpvoedParty te ervaren als leerzaam en één van de negen ouders ervaart de OpvoedParty als inzichtelijk. Er wordt benoemd dat er verschillende meningen en

uiteenlopende inzichten zijn en dat er positieve adviezen worden gegeven. Eén ouder beschrijft in de enquête: 'Het idee achter de OpvoedParty spreekt me aan'.

Voor zeven van de negen ouders heeft het praten met andere ouders tijdens een OpvoedParty een toegevoegde waarde. De ouders noemen dat zij het praten met andere ouders over de opvoeding, tijdens de OpvoedParty, als verfrissend, laagdrempelig, prettig, bruikbaar, spannend en geruststellend ervaren. Er wordt benoemd dat het delen van zaken met andere ouders leerzaam is, dat het meerdere ideeën en perspectieven geeft en dat het normaliserend werkt. Daarnaast geven drie van de negen ouders aan dat het praten met andere ouders ook herkenning geeft. Eén ouder schrijft: 'Opvoeden doe je niet alleen'.

Er wordt benoemd dat het goed is dat het praten met andere ouders gecombineerd wordt met geschoold advies, dit geeft meer inzichten. Ook zorgt de begeleiding voor structuur in het gesprek.

De ouders is gevraagd een cijfer te geven van één tot en met vijf over hoe zij de sfeer ervaren hebben. Hierbij staat één voor slecht en vijf voor zeer goed. Gemiddeld gaven de ouders een vier met als laagste cijfer een drie en als hoogste cijfer een vijf. Ouders beschrijven de sfeer als prima, gezellig, levendig, warm, betrokken en respectvol. Er wordt benoemd dat 'iedereen open stond voor elkaars ideeën' en dat 'iedereen gelijk was en toch zichzelf'.

Op de stelling 'Ik voelde mij gehoord en begrepen' konden ouders een cijfer geven van één tot en met vijf, waarbij één staat voor slecht en vijf voor zeer goed. Ouders gaven hierbij gemiddeld een vier met als laagste cijfer een drie en als hoogste cijfer een vijf. Er wordt benoemd dat er geluisterd wordt en doorgevraagd, dat er wederzijds respect is, de tijd wordt genomen en dat er ruimte is voor eigen vragen.

Op de stellingen; 'Ik voelde mij voldoende veilig tijdens de OpvoedParty om een vraag/probleem in te brengen' en 'Ik voelde mij voldoende veilig om tips en adviezen te geven' konden ouders een cijfer geven van één tot en met vijf, waarbij één staat voor zeer onveilig en vijf voor zeer veilig. Voor beide stellingen geven ouders gemiddeld een vier met een drie als laagste cijfer en een vijf als hoogste cijfer. Ouders geven aan zich veilig te voelen door de open sfeer en doordat meerderen zich kwetsbaar opstellen. Eén ouder geeft aan dat het lastig blijft om je bij wildvreemden te openen.

OpvoedPartyBegeleiders

Alle drie de geïnterviewde OpvoedPartyBegeleiders geven aan dat ouders de OpvoedParty als positief ervaren. Zij geven aan dat ouders de OpvoedParty ervaren als een plek om ervaringen uit te wisselen, tips te krijgen en van gedachten te wisselen. Eén begeleider zegt: 'Het is vooral het op een ontspannen manier met andere moeders, die dezelfde dingen ervaren hebben en met dezelfde issues zitten, van gedachten wisselen'. Ouders ervaren de OpvoedParty als een opluchting omdat zij ontdekken dat ook andere ouders problemen hebben.

Drie van de drie OpvoedPartyBegeleiders noemen dat ouders het fijn vinden om met andere ouders over opvoeden te praten, het geeft herkenning en ouders krijgen verschillende nieuwe ideeën. Eén OpvoedPartyBegeleider noemt dit: 'De kracht van de OpvoedParty'. Een andere OpvoedPartyBegeleider geeft aan dat ouders het wel als prettig ervaren dat er een begeleider bij zit die achtergrondinformatie kan geven.

OpvoedPartyBegeleiders noemen de volgende begrippen over hoe ouders de sfeer tijdens de OpvoedParty ervaren: fijn, leuk, gezellig, niet beladen, prettig, positief en open. Alle drie de geïnterviewde OpvoedPartyBegeleiders geven aan dat er een ontspannen sfeer is tijdens de OpvoedParty. Zij benoemen dat er geen goed of fout is, dat er geen oordelen zijn, dat alles er mag zijn en dat mensen in hun waarde worden gelaten.

Eén begeleider geeft aan dat ouders zich gehoord voelen tijdens de OpvoedParty, dat iedereen een aandeel heeft en luistert naar elkaar. De drie geïnterviewde begeleiders geven aan dat de begeleider hiervoor kan zorgen door het gesprek te sturen, gedisciplineerd te laten verlopen, concrete vragen te stellen en alle ouders de kans te geven om een opvoedissue in te brengen. Eén OpvoedPartyBegeleider geeft aan dat de één meer ruimte neemt dan de ander, maar dat dit als begeleider te sturen is.

Door aan het begin van de OpvoedParty afspraken te maken over privacy en vertrouwen zorgt één geïnterviewde begeleider voor de veiligheid. Een andere begeleider noemt respect, het uit laten praten van elkaar en het geven van serieuze reacties als tekenen van veiligheid. Deze begeleider zegt: 'Ik denk, dat wanneer ouders serieus op elkaar reageren, dat je daar ook wel aan merkt dat de veiligheid steeds meer ontstaat'. De andere twee begeleiders geven aan dat de veiligheid goed was en dat iedereen open en eerlijk was.

5.2 Verandering in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?

In deze paragraaf wordt antwoord gegeven op twee deelvragen: 'Is er iets veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?' en 'Wat is er veranderd in het denken van ouders, met betrekking tot de opvoeding, na deelname aan de OpvoedParty?'.
'

Ouders

Vijf van de negen ouders geven aan dat zij nieuwe inzichten hebben opgedaan tijdens de OpvoedParty. Eén ouder geeft aan geen nieuwe inzichten te hebben opgedaan. Nieuwe inzichten die ouders hebben opgedaan zijn:

- 'De lol en waarde van een OpvoedParty.'
- 'Oudere kinderen voed je niet op, die begeleid je.'
- 'Dat elke ouder af en toe met de handen in het haar zit.'
- 'Dat je op veel verschillende manieren naar een kind kan kijken.'
- Rust
- Relativering
- Herkenning
- 'Vertrouwen in de toekomst.'

OpvoedPartyBegeleiders

De OpvoedPartyBegeleiders geven aan dat er iets is veranderd in het denken van ouders. Dit uit zich in nieuwe inzichten die ouders hebben opgedaan en een frisse blik op de opvoeding.

De begeleiders geven aan dat zij zien en horen van ouders dat deze na een OpvoedParty nieuwe energie en een actieve houding hebben. Daarnaast geven ze aan dat ouders ontspannen, opgeladen en opgelucht zijn en meer zelfvertrouwen hebben. De drie begeleiders benoemen dat door het praten met andere ouders herkenning, erkenning en bevestiging ontstaat. Ouders zeggen tegen elkaar: 'Je doet het hartstikke goed.' en geven elkaar de erkenning dat opvoeden lastig is. Eén van de begeleiders zegt in het interview: 'Ze kwamen er echt achter dat zij ook niet perfect was en problemen had, terwijl ze er normaal niet over sprak.' Ouders ervoeren de OpvoedParty als relaterend en als steun.

De OpvoedPartyBegeleiders noemen verschillende inzichten die ouders hebben opgedaan bij de OpvoedParty wat hun denken heeft veranderd:

- 'Er zijn meer mensen die ergens tegen aanlopen.'
- 'Elk kind is anders.'

- 'Kinderen begeleiden op het eigen level.'
- 'Er zijn meer manieren om iets voor elkaar te krijgen.'
- 'Kinderen moeten ervaren.'

5.3 Welke kennis hebben ouders opgedaan tijdens de OpvoedParty?

Ouders

Van de negen ouders die de enquête hebben ingevuld hebben drie ouders aangegeven adviezen te hebben gehoord tijdens de OpvoedParty, drie ouders hebben geen adviezen gehoord en drie mensen hebben de vraag niet beantwoord. Daarnaast hebben de drie ouders die van te voren een vraag hadden, aangegeven dat deze vraag beantwoord is.

Eén ouder geeft aan informatie te hebben gekregen over omgaan met drugs en input voor goed gesprek met zijn of haar zoon. Een andere ouder geeft aan ideeën te hebben gekregen over regels en naar bed gaan.

OpvoedPartyBegeleiders

De drie geïnterviewde OpvoedPartyBegeleiders geven aan dat ouders praktische en concrete tips en tools opdoen door de ervaringen van andere ouders. Hierdoor krijgen de ouders nieuwe ideeën voor oplossingen. Ouders kregen tips over het naar bed gaan, het werken met een time-timer of tijdschema, het omgaan met boosheid en de balans zoeken in het leven.

5.4 Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?

In de enquête is niet duidelijk naar voren gekomen dat ouders de kennis die zij hebben opgedaan ook daadwerkelijk toepassen. OpvoedPartyBegeleiders geven aan dit wel te zien of horen van ouders. Eén OpvoedPartyBegeleider zegt; 'Het zijn tips die je gelijk kan gebruiken. Het zijn verhalen uit de praktijk. Andere ouders hebben dit al gebruikt en uitgeprobeerd en hebben goede resultaten. Het zijn ervaringen van ouders waardoor andere ouders er ook wat mee kunnen.'

Een andere begeleider heeft na afloop nog gesproken met een deelnemer van de OpvoedParty. Deze deelnemer had thuis tips uitgeprobeerd en had gezegd: 'De tips werken super goed, de kinderen hebben hun jas op tijd aan, ze maken er helemaal een spelletje van.'

6. Conclusie en Discussie

In dit hoofdstuk worden de conclusie en de discussie beschreven. In de conclusie wordt antwoord gegeven op de centrale vraag: Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders?

In de discussie wordt allereerst kritisch gekeken naar de conclusie. Vervolgens wordt het onderzoeksproces geëvalueerd. Ten slotte wordt er gekeken naar de betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van het onderzoek.

6.1 Conclusie

In deze paragraaf wordt antwoord gegeven op de centrale vraag; Wat zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders? Deze vraag is gesteld om, in het HandBoek OpvoedParty, te kunnen beschrijven waarom, hoe en wanneer de OpvoedParty ingezet kan worden.

De OpvoedParty levert ouders ten eerste een ontspannen en gezellig moment, waarop met andere ouders over opvoeden kan worden gepraat. Het praten met andere ouders levert herkenning, erkenning en bevestiging op, wat zorgt voor opluchting. Ouders vinden het prettig om te merken dat zij niet de enige zijn met vragen en problemen met betrekking tot de opvoeding, dit zorgt voor relativering. Herkenning en erkenning zorgen voor een beter zelfgevoel, waardoor ouders sterker worden en gemakkelijker keuzes en beslissingen kunnen maken. Een beter zelfgevoel zorgt daarnaast dat acceptatie en zelfaanvaarding ontstaan en angst afneemt. (Oudenampsen et al., 2007)

Ouders horen van elkaar verschillende meningen, perspectieven en inzichten waardoor zij nieuwe ideeën opdoen. Nieuwe inzichten waarmee ouders naar huis gaan zijn bijvoorbeeld: 'Kinderen moeten ervaren', 'Er zijn verschillende manieren om naar een kind te kijken' en 'Er zijn meer manieren om iets voor elkaar te krijgen'. Daarnaast brengt een OpvoedParty ouders adviezen. Deze adviezen bestaan uit praktische en concrete tips en tools. Doordat de adviezen voortkomen uit de ervaringen van ouders, die hiermee goede resultaten hebben bereikt, krijgen ouders nieuwe ideeën en oplossingen aangeboden waarmee ze direct aan de slag kunnen.

Door middel van de tips, tools en adviezen die ouders elkaar geven en door het luisteren naar elkaars ervaringen krijgen de deelnemers van de OpvoedParty antwoord op hun vragen.

Tijdens de OpvoedParty geven ouders elkaar emotionele ondersteuning, meer informatie over emotionele ondersteuning is te vinden in hoofdstuk 4.2.1 'lotgenotencontact'. Emotionele steun helpt ouders zich aan te passen aan situaties die stress veroorzaken, helpt angst verminderen en vermindert het gevoel van ouders dat zij het niet goed doen (Helgeson & Cohen, 1996). De OpvoedParty levert ouders steun en motivatie op. Ouders zeggen tegen elkaar; 'Je doet het hartstikke goed'. Deze wederzijdse ondersteuning zorgt ervoor dat ouders zich begrepen voelen, wat hoop geeft (Oudenampsen et al., 2007). Na een OpvoedParty gaan ouders opgeladen en met nieuwe energie naar huis. Ze hebben meer rust en zijn ontspannen. Daarnaast brengt een OpvoedParty ouders meer zelfvertrouwen en vertrouwen in de toekomst.

Met dit antwoord op de centrale vraag zijn de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders in kaart gebracht. De beschrijving van deze opbrengsten kunnen nu gebruikt worden om in het HandBoek OpvoedParty de OpvoedParty te onderbouwen. Hiermee zijn de volgende doelen behaald:

- De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zijn in kaart gebracht, zodat hiermee de OpvoedParty kan worden onderbouwd.
- De uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek worden gebruikt als onderbouwing voor het schrijven van het HandBoek OpvoedParty.
 - De opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders worden in de uitkomsten beschreven.

In het volgende hoofdstuk worden aanbevelingen gegeven waarmee het volgende doel wordt behaald:

- In de aanbevelingen worden tips gegeven over de inhoud en vormgeving van de OpvoedParty.

Ten slotte wordt hieronder beschreven hoe de OpvoedParty aansluit bij het nieuwe Jeugdstelsel. Hiermee wordt het volgende doel behaald:

- Er wordt een koppeling gemaakt tussen de OpvoedParty en het nieuwe Jeugdstelsel.

6.1.1 OpvoedParty en het nieuwe Jeugdstelsel

Doordat ouders meer zelfvertrouwen krijgen, zij door de ervaringen van andere ouders op nieuwe ideeën en oplossingen komen en zij zich door emotionele steun gemakkelijker kunnen aanpassen, wordt hun eigen kracht versterkt. Hiermee passen de opbrengsten van de OpvoedParty binnen het nieuwe Jeugdstelsel. De OpvoedParty zelf past met haar preventieve karakter, het leveren van maatwerk, het versterken van het sociale netwerk, het activeren van de inzet van de burgers en door de samenwerking met ouders ook binnen dit nieuwe stelsel.

6.2 Discussie

6.2.1 Discussie op de conclusie

Dit onderzoek is uitgevoerd met als aanleiding de OpvoedParty overdraagbaar te maken. Hiervoor wordt een Handboek OpvoedParty geschreven. In dit handboek komt te staan wanneer, waarom en hoe de OpvoedParty ingezet kan worden. De uitkomsten van dit onderzoek beschrijven wat de OpvoedParty betekent voor ouders. Met deze uitkomsten kan beschreven worden waarom de OpvoedParty gebruikt kan worden en bij welke vragen en problemen de OpvoedParty ingezet kan worden.

De uitkomsten van het onderzoek kunnen daarnaast door OpvoedPartyBegeleiders gebruikt worden om aan ouders uit te leggen wat een OpvoedParty voor hen kan betekenen, waardoor ouders de beslissing kunnen maken om deel te nemen.

6.2.2 Evaluatie onderzoeksproces

Het begin van het onderzoeksproces is goed verlopen. In overleg met de opdrachtgever zijn er onderzoeksdoelen en onderzoeksvragen opgesteld. Vervolgens is er een keuze gemaakt voor de onderzoeksmethode, de dataverzamelmethode en de analysemethoden. Na een feedbackronde is er voor gekozen om de onderzoeksvraag aan te passen naar de huidige onderzoeksvraag.

Lastig was het om voldoende respondenten te interviewen en de enquête te laten invullen. OpvoedPartyBegeleiders gaven aan dat zij geen OpvoedParty's uitvoerden omdat deelnemers lastig te vinden zijn. De deelnemers van OpvoedParty's werden benaderd via OpvoedPartyBegeleiders, hierdoor is het voor de onderzoeker niet duidelijk hoeveel en of deelnemers benaderd worden. Bij een volgend onderzoek kan de onderzoeker gegevens vragen aan de OpvoedPartyBegeleiders om hier meer inzicht in te krijgen.

Er zijn 59 OpvoedPartyBegeleiders benaderd met de vraag mee te werken aan de OpvoedParty. Achttien OpvoedPartyBegeleiders hebben hierbij aangegeven niet te kunnen of willen meewerken. Drie OpvoedPartyBegeleiders hebben aangegeven te kunnen en willen meewerken. Rekening houdend met de anonimiteit van de respondenten is er voor gekozen de opdrachtgever, bij het mailen van de respondenten, niet in de carbon copy (cc) te zetten. Dit gaf de respondenten de vrijheid om aan te geven dat zij geen OpvoedParty hebben uitgevoerd, wat zij wellicht niet hadden gedaan als de opdrachtgever wel in de carbon copy stond. Echter hadden de contacten die de

opdrachtgever al met OpvoedPartyBegeleiders had er voor kunnen zorgen dat meer mensen gereageerd hadden.

6.2.3 Evaluatie kwaliteitsaspecten

Om voor de betrouwbaarheid van het onderzoek te zorgen is de enquête eerst ingevuld door proefpersonen. Naar aanleiding van de feedback is de enquête aangepast zodat deze equête duidelijk en eenduidig werd. Bij de interviews is gebruik gemaakt van een vragenlijst zodat steeds dezelfde informatie kon worden verkregen.

Om te zorgen dat het onderzoek niet op toeval berust zouden er meerdere respondenten worden benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Hierbij was het doel om minimaal twintig ingevulde enquêtes terug te krijgen van de respondenten en minimaal vijf interviews te houden. Dit is echter niet gelukt; er zijn negen enquêtes ingevuld en drie interviews gehouden. De respondenten hebben overwegend positief gereageerd op de OpvoedParty en op de opbrengsten van de OpvoedParty. De mogelijkheid bestaat hierbij dat alleen mensen die enthousiast waren over de OpvoedParty hebben meegewerkt aan het onderzoek. Toch kan de uitkomst van het onderzoek worden gebruikt om te beschrijven wat een OpvoedParty voor mensen kan betekenen.

Eén van de deelvragen was; 'Passen ouders de kennis toe die zij hebben opgedaan en hoe doen zij dit?' Achteraf bleken de enquête vragen niet duidelijk genoeg gesteld om hier een antwoord op te krijgen vanuit de ouders. Voor een volgend onderzoek is het belangrijk deze vraag duidelijker terug te laten komen in de enquête.

6.2.4 Discussie op de ecologische insteek

In de ecologische pedagogiek is het belangrijk om open te staan voor verschillende perspectieven en niet te snel conclusies te trekken. Iedereen heeft zijn eigen ideeën over wat waar is en wat belangrijk is. (Poel, 2010) Het onderzoek was meer ecologisch geweest wanneer er een groter aantal respondenten had deelgenomen aan het onderzoek. Een groter aantal respondenten zorgt voor meer verschillende perspectieven. Ook hebben vier van de negen respondenten die de enquête hebben ingevuld deelgenomen aan een OpvoedParty op dezelfde datum, wat waarschijnlijk dezelfde OpvoedParty is geweest. Dit zorgt voor een eenzijdig perspectief, het perspectief van één OpvoedParty in plaats van meerdere. Dit maakt het onderzoek minder ecologisch.

Als ecologisch pedagoog is het belangrijk om geïnteresseerd te zijn in de verschillen tussen deze ideeën (Bekker, 2010). Om het onderzoek meer ecologisch te maken kunnen een aantal ouders die de enquête invullen worden geïnterviewd. Door alleen gebruik te maken van de antwoorden uit de enquete is het niet mogelijk om door te vragen naar ideeën en meningen en verschillen hiertussen.

7. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk zullen aan de hand van de data die zijn verzameld een aantal aanbevelingen worden gedaan.

7.1 Deelnemers OpvoedParty

OpvoedPartyBegeleiders die niet mee konden werken aan het onderzoek, omdat zij nog geen OpvoedParty hadden uitgevoerd, gaven aan dat dit kwam doordat zij geen deelnemers kunnen vinden. Ook stelden zij de vraag hoe andere begeleiders aan hun deelnemers komen. Daarnaast gaven ook de geïnterviewde OpvoedPartyBegeleiders tijdens het interview aan dat zij moeilijk aan deelnemers voor de OpvoedParty kunnen komen. Eén van de respondenten stelde de vraag hoe zij de OpvoedParty op de markt kan zetten. Zij wil hiervoor gebruik maken van facebook, maar weet niet goed hoe zij dit moet doen.

Lunamare biedt de training OpvoedParty 3V: vinden, verleiden & verwelkomen aan. Deze training is voor OpvoedPartyBegeleiders die de basistraining voor de OpvoedParty al hebben gevolgd. Deze training helpt begeleiders om ouders te vinden, te verleiden en te verwelkomen. Hierbij komen ook de sociale media aan bod. (Lunamare, z.d.c) OpvoedPartyBegeleiders kunnen extra geattendeerd worden op deze training door deze bijvoorbeeld aan te bieden in de nieuwsbrief van Lunamare. Daarnaast kan het onderwerp, vinden van deelnemers, meegenomen worden in de basistraining.

Een volgend onderzoek met betrekking tot de OpvoedParty kan gericht worden op hoe OpvoedPartyBegeleiders deelnemers benaderen, of deze manieren effect hebben, en welke vragen begeleiders hebben met betrekking tot het vinden van deelnemers. Aan de hand hiervan kan voldaan worden aan de behoeften van de OpvoedPartyBegeleiders en kan de OpvoedParty beter op de markt worden gezet.

7.2 Veiligheid

Eén ouder geeft in de enquête aan het spannend te vinden om met andere ouders te praten. Een andere ouder geeft aan het lastig te vinden zich voor wildvreemden te openen. Deze uitspraken geven aan dat het belangrijk blijft om de veiligheid en de sfeer tijdens de OpvoedParty te bewaken. Dit is een taak voor de OpvoedPartyBegeleider, waar tijdens de basistraining aandacht aan wordt besteed. Het wordt aanbevolen om hier aandacht aan te blijven besteden en de ervaringen van ouders met de begeleiders te delen, zodat zij zich hier extra bewust van zijn.

7.3 Vervolgonderzoek

Met dit onderzoek is onderzocht wat de opbrengsten van de OpvoedParty voor ouders zijn. Hierbij stond de beleving van ouders en OpvoedPartyBegeleiders centraal. Er wordt aanbevolen om een vervolgonderzoek te doen naar de effecten van de OpvoedParty. Dit kan worden gedaan door ouders te volgen op verschillende momenten, bijvoorbeeld: voor deelname aan de OpvoedParty, een week na deelname en zes maanden na deelname.

Literatuurlijst

- Baarde, B., Goede, M., de & Kalmijn, M. (2010). *Basisboek enquêteren. Handleiding voor het maken van een vragenlijst en het voorbereiden en afnemen van enquêtes*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Baarde, D.B., Goede, M.P.M., de & Meer-Middelburg, A.G.E. van der (2007). *Basisboek interviewen. Handleiding voor het voorbereiden en afnemen van interviews*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Bakker, I., Blokland, G. & Wijnen, H., (2001). *Inleiding*. In: I. Bakker, G. Blokland & H. Wijnen. (red.), *Samen delen. Methodiekboek voor opvoedingsondersteuning in groepen*. (blz. 15 - 37). Utrecht: NIZW Uitgeverij.
- Bekker, J. de (2010). *Korte inleiding in de ecologische pedagogiek t.b.v. de werkplaatsdag van januari 2010*.
- Beugelsdijk, F., Souverein, C.R.M., & Levering, B. (2000). Geesteswetenschappelijke pedagogiek. In: S. Miedema (red.), *Pedagogiek in meervoud*. (Blz. 23-69) Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Blokland, G. (2001). Theorie en visie. In: I. Bakker, G. Blokland & H. Wijnen. (red.), *Samen delen. Methodiekboek voor opvoedingsondersteuning in groepen*. (blz. 15 - 37). Utrecht: NIZW Uitgeverij.
- Bruïne, E. de, Everaert, H., Harinck, F., Riezebos-de Groot, A., & Ven, A. van de (2011). *Bronnenboek Onderzoekstrategieën*. LEOZ
- Dijk, M., van & Prinsen, B. (2008). *Opvoedingsondersteuning in het Centrum voor Jeugd en Gezin*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.
- E-quality (2009). *Factsheet Behoefte aan opvoedingsondersteuning*. Opgehaald op 3 maart 2014, van <http://www.atria-kennisinstituut.nl/ezines/email/EqualityFactsheet/2009/Augustus.pdf>
- EURIB (2011). *Verwerken van kwalitatieve data*. Opgehaald op 18 februari 2014, van http://www.eurib.org/fileadmin/user_upload/Documenten/PDF/Onderzoek/v - Verwerken van kwalitatieve data.pdf
- Ewijk, H. van (2008). *Op weg naar een participatiemaatschappij*. Opgehaald op 24 februari 2013, van <http://www.hansvanewijk.nl/Content.aspx?PGID=4c639a17-7d8a-44f1-96b3-d80594bd2e5b>
- Haerden, H. (2009). *Samen delen. Het belang van groepsgerichte opvoedingsondersteuning*. Opgehaald op 3 maart 2014, van <http://www.expoo.be/sites/default/files/workshop%20'Samen%20delen'.pdf>
- Jansen, H., & Linde, R., van der (2010). *Het leerlandschap van de ecologische pedagogiek. Werkboek van de masteropleiding ecologische pedagogiek. Levend leren uitgewerkt voor studenten en opleiders / coaches van de masteropleiding ecologische pedagogiek*. Amersfoort: Agiel.
- Kloosterboer, K. (2005). *Kinderrechten en Ouders*. Amsterdam: Defence for Children International
- Kruif, H. de (2001). *Lotgenotencontacten*. In: I. Bakker, G. Blokland & H. Wijnen. (red.), *Samen delen. Methodiekboek voor opvoedingsondersteuning in groepen*. (blz. 15 - 37). Utrecht: NIZW Uitgeverij.

Laane, K. (2013). *Handboek OpvoedParty. Alles wat u altijd al wilde weten over de OpvoedParty*. Utrecht: Lunamare.

Le, L. (2011). *Het OpvoedPartySpel. Voor een goed gesprek over opvoeden vanuit de eigenwijsheid van ouders*. Scriptie. Amsterdam: Educatieve Hoge School van Amsterdam.

Lunamare (z.d.a). *Kennismaken*. Opgehaald op 29 januari 2014, van http://www.lunamare.nu/?page_id=154

Lunamare (z.d.b). *OpvoedParty*. Opgehaald op 23 februari 2014, van <http://opvoedparty.nl/>

Lunamare (z.d.c) *OpvoedParty 3V*. Opgehaald op 10 mei 2014, van <http://opvoedparty.nl/voor-beroepsopvoeders/opvoedparty-er-op-af/>

Lunamare (z.d.d). *Welkom bij Lunamare!* Opgehaald op 29 januari 2014, van <http://www.lunamare.nu/>

Malschaert, H., & Traas, M. (2009). *Basisboek opvoeding*. Baarn: ThiemeMeulenhoff.

Malschaert, H., & Traas, M. (2011). *Basisboek opvoeding*. Baarn: HB uitgevers.

Meijer, W. (2002). *Stromingen in de pedagogiek*. Baarn: HB uitgevers.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2010). *Welzijn Nieuwe Stijl*. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, MO groep & VNG.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie (2013a). *Hoofdlijnen wetsvoorstel Jeugdwet*. Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie (2013b). *Jeugdwet memorie van toelichting*. Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport & Ministerie van Veiligheid en Justitie.

NJI (2013a). *Dossier Transitie jeugdzorg*. Opgehaald op 10 februari 2014, van <http://www.nji.nl/Transitie-jeugdzorg>

NJI (2013b). *Dossier Multiprobleemgezinnen*. Opgehaald op 15 april 2014, van <http://www.nji.nl/Multiprobleemgezinnen>

Oudenampsen, D., Nederland, T., Kromontono, E., Pepels, R., Sonneveld, R., & Stukstette, M. (2007). *Patiënten- en consumentenbeweging in beeld. Brancherapport 2006*. Utrecht: Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie.

Ploeg, J.D. van der (2005). *Behandeling van gedragsproblemen*. Rotterdam: Lemniscaat.

Poel, L. van der (2010). *Ecologische pedagogiek bij de voltijd bachelor pedagogiek*.

Rijksoverheid (z.d.a). *Kwantitatief onderzoek*. Opgehaald op 13 februari 2014, van <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/overheidscommunicatie/informatie-voor-professionals/communicatieonderzoek/kwantitatief-onderzoek>

Rijksoverheid (z.d.b). *Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)*. Opgehaald op 24 februari, 2014, van <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-maatschappelijke-ondersteuning-wmo>

Rijksoverheid (2014). *Van Rijn: nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 naar de Tweede Kamer*. Opgehaald op 24 februari 2014, van <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-maatschappelijke-ondersteuning-wmo/nieuws/2014/01/14/van-rijn-nieuwe-wet-maatschappelijke-ondersteuning-2015-naar-de-tweede-kamer.html>

Uitermark, J., & Beek, K. van (2010). Gesmoorde participatie. Over de schaduwkanten van 'meedoen' als staatsproject. In: I. Verhoeven & M. Ham (red.), *Brave burgers gezocht. De grenzen van de activerende overheid*. (blz. 227-240). Amsterdam: Van Genneep.

Verhoeven, N. (2010). *Wat is onderzoek?: Praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs*. Den Haag: Boom onderwijs.

Xanten, H. van (2014). *Wijzigingen AWBZ en Wmo: een overzicht*. Opgehaald op 24 februari 2014, van <http://www.movisie.nl/artikel/wijzigingen-awbz-wmo-overzicht>

Yperen, T. van, Bakker, K., & Wilde, E. de (2013). *Transformeren met beleid. Maatschappelijke resultaten, kwaliteitsindicatoren en ombouwscenario's transitie jeugdzorg*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Zijden, Q., van der & Kooijman, K. (2013). *Effectieve besluitvorming in jeugdhulp*. Opgehaald op 11 februari 2014, van <http://www.nji.nl/nl/Effectieve-besluitvorming-in-jeugdhulp.pdf>

Bijlage 1 Vragenlijst enquête

Via de site van thesistools is een enquête verspreid. Door te klikken op de volgende link konden ouders die deel hadden genomen aan de OpvoedParty de enquête invullen:

<http://www.thesistools.com/web/?id=403134>

Hieronder staan de vragen beschreven die zijn gesteld in de enquête.

1. Hoeveel kinderen heeft u?
2. Wat is de leeftijd van uw kinderen?
3. Wanneer en waar heeft u deelgenomen aan de OpvoedParty?
Wanneer u heeft deelgenomen aan meerdere OpvoedParty's deze graag benoemen.
4. Wat is uw algemene indruk van de OpvoedParty?
Er wordt gebruik gemaakt van een vijf puntenschaal waarbij 1 staat voor slecht en vijf voor zeer goed.
5. Kunt u uw cijfer toelichten?
6. Wat waren uw verwachtingen over de OpvoedParty voordat u hier aan deelnam?
7. Had u vragen vooraf?
Hierbij kon gekozen worden tussen de antwoorden 'ja' en 'nee'.
8. Zijn deze vragen beantwoord?
U kunt doorgaan naar de volgende vraag wanneer u vraag 7 met 'nee' hebt beantwoord.
Hierbij kon gekozen worden tussen de antwoorden 'ja' en 'nee'.
9. Hoe vond u het om met andere ouders op deze manier over opvoeden te praten?
10. Heeft het praten met andere ouders onder begeleiding voor u een toegevoegde waarde?
Hierbij kon gekozen worden tussen de antwoorden 'ja' en 'nee'.
11. Deze vraag hoeft u alleen te beantwoorden wanneer u de vorige vraag met 'ja' hebt beantwoord.
Wat is die toegevoegde waarde?
12. Heeft u nieuwe inzichten opgedaan na deelname aan de OpvoedParty?
Hierbij kon gekozen worden tussen de antwoorden 'ja' en 'nee'.
13. Deze vraag hoeft u alleen te beantwoorden wanneer u de vorige vraag met 'ja' hebt beantwoord.
Welke inzichten heeft u opgedaan?
14. Wat heeft de OpvoedParty u persoonlijk opgeleverd?
15. Heeft u, tijdens de OpvoedParty, tips en adviezen gehoord die u gebruikt?
Hierbij kon gekozen worden tussen de antwoorden 'ja' en 'nee'.
16. Kunt u dit antwoord toelichten?
17. Hoe heeft u de sfeer tijdens de OpvoedParty ervaren?
Er wordt gebruik gemaakt van een vijf puntenschaal waarbij 1 staat voor slecht en vijf voor zeer goed.
18. Kunt u dit antwoord toelichten?
19. Ik voelde mij voldoende veilig tijdens de OpvoedParty om een vraag/probleem in te brengen.
Er wordt gebruik gemaakt van een vijf puntenschaal waarbij 1 staat voor zeer onveilig en vijf voor zeer veilig.
20. Kunt u dit antwoord toelichten?
21. Ik voelde mij voldoende veilig om tips en adviezen te geven.
Er wordt gebruik gemaakt van een vijf puntenschaal waarbij 1 staat voor zeer onveilig en vijf voor zeer veilig.
22. Kunt u dit antwoord toelichten?
23. Ik voelde mij gehoord en begrepen tijdens de OpvoedParty.
Er wordt gebruik gemaakt van een vijf puntenschaal waarbij 1 staat voor slecht en vijf voor zeer goed.

24. Kunt u dit antwoord toelichten?

25. Wanneer u kans wilt maken op de OPvoedKIKKERTJES, graag uw e-mailadres invullen.

Bijlage 2 Vragenlijst interview

Tijdens het interview is de volgende vragenlijst gebruikt. De vragenlijst diende als leidraad. Wanneer OpvoedPartyBegeleiders uit zichzelf informatie gaven, werden deze vragen niet meer gesteld.

- Wanneer heeft u de basistraining voor de OpvoedParty gevolgd?
- Heeft u ook de vervolgtraining gevolgd?
- Hoeveel OpvoedParty's heeft u uitgevoerd?
 - Wanneer vonden deze OpvoedParty's plaats?
- Welke verwachtingen hebben ouders voordat zij deelnemen aan een OpvoedParty?
- Wat zijn de ervaringen van ouders over de OpvoedParty?
 - Praten met andere ouders
 - Sfeer
 - Veiligheid
 - Gehoord/begrepen voelen
- Wat zijn de opbrengsten voor ouders van de OpvoedParty?
- Welke inzichten hebben ouders opgedaan?
- Hebben ouders tips en adviezen gehoord die zij kunnen gebruiken?
 - Gebruiken zij deze adviezen ook in de praktijk?
- Hoe gaan ouders weg bij een OpvoedParty?
- Heeft u zelf nog informatie die u graag wilt toevoegen?

Bijlage 3 Uitwerking enquêtes

In deze bijlage zijn de antwoorden op de enquête te vinden.

Vraag:	1. Hoeveel kinderen heeft u?	2. Wat is de leeftijd van uw kinderen?
Respondent 1	2	12 en 16
Respondent 2	2	14 mnd en 3 jaar
Respondent 3	3	14, 16, 18
Respondent 4	6	7-10-10-14-16-23
Respondent 5	3	21 jaar 2x en 24 jaar
Respondent 6	2	10 en 13 jaar
Respondent 7	2	3 en 5
Respondent 8	2	0 en 3
Respondent 9	2	3,5 jaar 6 maand

Vraag:	3. Wanneer en waar heeft u deelgenomen aan de OpvoedParty? Wanneer u heeft deelgenomen aan meerdere OpvoedParty's deze graag benoemen.
Respondent 1	Dinsdag 4 maart 2014 bij mij thuis in IJlst.
Respondent 2	Eenmaal in Utrecht, ergens in januari. Onder leiding van Rosalie Keet.
Respondent 3	Maart, bij Katrien Laane thuis, tbv tv opname.
Respondent 4	Tijdens de tv opname 26 febr.?
Respondent 5	Afgelopen voorjaar ten behoeve van de NTR tv opname.
Respondent 6	26-feb-14
Respondent 7	Utrecht, 21 januari 2014
Respondent 8	
Respondent 9	

Vraag:	4. Wat is u algemene indruk van de OpvoedParty? 1: Slecht 5: Zeer goed	5. Kunt u uw cijfer toelichten?
Respondent 1	3	Was leuk gezellig en verrassend.
Respondent 2	4	Prima sfeer, goed voorbereid.
Respondent 3	5	Respectvol gesprek, ruimte voor eigen vragen, er werd geluisterd, leuk spel met toepasselijke dilemma's.
Respondent 4	4	Het idee achter de party staat mij erg aan.
Respondent 5	3	Het samenkomen gaf op zich al een levendige sfeer. Het spel gaf richting aan het gesprek.
Respondent 6	5	Veel uiteenlopende inzichten; zeer verrassend.
Respondent 7	5	Veilig, goed om met ervaringsdeskundigen (ouders) onderling uit te wisselen, goed om te combineren met geschoold advies.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	6. Wat waren uw verwachtingen over de OpvoedParty voordat u hier aan deelnam?
Respondent 1	Ik had geen verwachtingen, was gastheer en heb het als gezellig en onderhoudend ervaren.
Respondent 2	Ervaringen van andere ouders en ervaringen delen.
Respondent 3	Leuk gesprek over opvoeden met bewuste ouders.
Respondent 4	Geen
Respondent 5	Ik had niet zoveel verwachtingen. Ik deed mee omdat Katrien mij had gevraagd en ik het leuk vond. Ik had niet een speciaal dilemma.
Respondent 6	Geen, ik stond er open voor, had er wel zin in.
Respondent 7	Een informeler / lossere theekransje. En een grotere groep.
Respondent 8	
Respondent 9	

Vraag:	7. Had u vragen vooraf?	8. Zijn deze vragen beantwoord?
Respondent 1	Nee	
Respondent 2	Nee	
Respondent 3	Nee	
Respondent 4	Ja	Ja
Respondent 5	Nee	
Respondent 6	Ja	Ja
Respondent 7	Ja	Ja
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	9. Hoe vond u het om met andere ouders op deze manier over opvoeden te praten?
Respondent 1	Gezellig en verrassend hoe de deelnemers verschillende meningen hadden over de verschillende stellingen en dilemma's.
Respondent 2	Leerzaam en inzichtelijk.
Respondent 3	Erg leuk en leerzaam.
Respondent 4	Verfrissend.
Respondent 5	Een laagdrempelige manier om zaken te delen en te normaliseren.
Respondent 6	Heel prettig; iedereen herkent elkaar!!
Respondent 7	Prettig. Spannend.
Respondent 8	
Respondent 9	

Vraag:	10. Heeft u het praten met andere ouders onder begeleiding voor u een toegevoegde waarde?	11. Wat is die toegevoegde waarde?
Respondent 1	Ja	Je gaat nadenken over hoe een ander reageert ten opzichte van zijn kinderen. Sommige opmerkingen waren "bruikbaar".
Respondent 2	Ja	Door de begeleiding worden er meer inzichten gegeven en blijft men niet te lang hangen bij een bepaald onderwerp.
Respondent 3	Ja	Goed als er stuur staat op het gesprek, voldoende ruimte maar ook oog voor de tijd.

Respondent 4	Ja	Opvoeden doe je niet alleen.
Respondent 5	Ja	Zoals al aangegeven. Herkenning! en daarnaast afstand nemen wat je doet en reflectie.
Respondent 6	Ja	Er wordt voor gewaakt dat niet één iemand alle aandacht krijgt en dat het alleen over dit onderwerp gaat en op een respectvolle manier.
Respondent 7	Ja	Meerdere ideeën / perspectieven kunnen leren. Het gevoel dat andere ouders met vergelijkbare zaken worstelen of juist niet, geeft inzicht en geruststelling.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	12. Heeft u nieuwe inzichten opgedaan na deelname aan de OpvoedParty?	13. Welke inzichten heeft u opgedaan?
Respondent 1	Nee	
Respondent 2		
Respondent 3	Ja	Oudere kinderen voed je niet op, die begeleid je.
Respondent 4	Ja	Dat elke ouder af en toe met de handen in het haar zit.
Respondent 5	Ja	De lol en waarde van de opvoedparty.
Respondent 6	Ja	Dat je op veel verschillende manieren naar een kind kan kijken.
Respondent 7	Ja	- Ideeën over hoe kinderen rustiger te maken bij het naar bed gaan, zodat ze beter gaan slapen. - Idee voor wel strakke regels, maar toch iets ruimte geven zodat het geen legeroefening wordt. - Etc.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	14. Wat heeft de OpvoedParty u persoonlijk opgeleverd?
Respondent 1	Gelijk gestemde ouders met een eigen mening.
Respondent 2	
Respondent 3	Input voor een goed gesprek met mijn zoon, inzicht in wat een opvoedparty is.
Respondent 4	Rust
Respondent 5	Met betrekking tot de opvoeding van onze kinderen niets. Maar wel leuk om gezien te hebben hoe Katrien dit doet. Chapeau!!
Respondent 6	Relativering, herkenning, vertrouwen in de toekomst!
Respondent 7	Zie voorgaande antwoorden.
Respondent 8	
Respondent 9	

Vraag:	15. Heeft u, tijdens de OpvoedParty, tips en adviezen gehoord die u gebruikt?	16. Kunt u dit antwoord toelichten?
Respondent 1	Ja	Nee
Respondent 2		
Respondent 3	Ja	Hoe om te gaan met een zoon die 'drugs' bezit, paddos in dit geval.
Respondent 4	Nee	Ik hoorde niks nieuws.
Respondent 5	Nee	Geen specifieke vraag.
Respondent 6	Nee	
Respondent 7	Ja	Zie voorgaande antwoorden.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	17. Hoe heeft u de sfeer tijdens de OpvoedParty ervaren? 1: Slecht 5: Zeer goed	18. Kunt u dit antwoord toelichten?
Respondent 1	3	Er was een prima sfeer.
Respondent 2		
Respondent 3	5	Er werd geluisterd en positief advies gegeven.
Respondent 4	4	Iedereen stond open voor elkaars ideeën.
Respondent 5	4	Warm en betrokken. Dit mede door de begeleiding van Katrien.
Respondent 6	5	Respectvolle en gezellige sfeer; iedereen was gelijk en toch zichzelf.
Respondent 7	5	Veilig en gezellig.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	19. Ik voelde mij voldoende veilig tijdens de OpvoedParty om een vraag/probleem in te brengen. 1: Zeer onveilig 5: Zeer veilig	20. Kunt u dit antwoord toelichten?
Respondent 1	3	
Respondent 2		
Respondent 3	4	Door de begeleiding voldoende uitnodiging om vraag in te brengen.
Respondent 4	3	Het blijft lastig om bij wild vreemden je te openen.
Respondent 5	4	De sfeer was goed en door Katrien waren de juiste kaders gesteld.
Respondent 6	5	Doordat meerderen zich kwetsbaar opstellen kan het en het probleem zat me hoog; ik wilde het graag delen om er over te praten.

Respondent 7	5	Dat kwam door de sfeer die neergezet werd door de uitstekende begeleiding.
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	21. Ik voelde mij voldoende veilig om tips en adviezen te geven. 1: Zeer onveilig 5: Zeer veilig	22. Kunt u dit antwoord toelichten?
Respondent 1	3	Er heerste een open sfeer iedereen voelde zich veilig om te zeggen wat hij/zij wou.
Respondent 2		
Respondent 3	5	
Respondent 4		
Respondent 5	4	Zie vorige vraag.
Respondent 6	5	
Respondent 7	5	Idem
Respondent 8		
Respondent 9		

Vraag:	23. Ik voelde mij gehoord en begrepen tijdens de OpvoedParty. 1: Slecht 5: Zeer goed	24. Kunt u dit antwoord toelichten?
Respondent 1	4	Men kende elkaar en luisterde naar elkaar met wederzijds respect. De dialoog werd gezocht.
Respondent 2		
Respondent 3	4	Er werd geluisterd en eventueel doorgevraagd.
Respondent 4		
Respondent 5	3	Niet zo van toepassing.
Respondent 6		
Respondent 7	5	Er werd goed geluisterd naar elkaar en er werd de tijd genomen.
Respondent 8		
Respondent 9		

Bijlage 4 Uitwerking interview

In deze bijlage word één uitgewerkt interview beschreven. De overige interviews zijn op te vragen bij de onderzoeker.

Interview OpvoedPartyBegeleider 1

Datum: 15-04-2014

Wanneer heeft u de basistraining voor de OpvoedParty gevolgd?

November 2013

Heeft u ook de vervolstraining gedaan of bent u van plan die te gaan doen?

Nee in principe niet, misschien dat ik het in de toekomst nog een keer wil doen om inspiratie op te doen. Maar op dit moment niet.

Hoeveel OpvoedParty's heeft u uitgevoerd?

Ik ben net begonnen, ik heb er drie gedaan.

Wanneer vonden deze OpvoedParty's plaats?

Vanaf januari ben ik begonnen met de eerste

Welke verwachtingen hebben ouders voordat zij deelnemen aan een OpvoedParty?

Ze staan er vrij open in. Ik heb idee dat ze niet zo goed weten wat ze er van moeten verwachten.

Merk je dat ook als ze binnen komen, aan een soort houding die ze hebben?

Tot nu toe waren het, de eerste twee waren eigenlijk allemaal bekenden voor mijzelf. De derde keer was het in die zin iets afwachtender, want dat was één iemand die ik had benaderd. Die had zelf weer mensen uitgenodigd. Toen was de setting iets anders. Het was ongemakkelijker zal ik maar zeggen.

Ik ben toen meteen begonnen met wat duidelijkheid scheppen over de avond en wat de bedoeling voor de avond zou zijn en de invulling van de avond.

En dat hielp wel?

Ja, volgens mij wel.

Wat zijn de ervaringen van ouders over de OpvoedParty?

Ze vinden het, er waren alleen maar moeders, en ik merk dat ze, hoe zal ik het verwoorden. Ze doen de ontdekking dat de ander met de zelfde dingen rondloopt dus heel veel herkenning, dat geeft opluchting. Het is vooral het uitwisselen van ervaringen en elkaar tips geven en dat is al voldoende. Echt heel veel nieuwe input hebben ze niet echt nodig, merk ik. Terwijl ik zelf denk, ik moet ook wel iets toevoegen. Ze komen ook om iets nieuws te horen en soms is het ook wel, dit is niet meer helemaal het antwoord op jouw vraag. Het is vooral het op een ontspannen manier met andere moeders die dezelfde dingen ervaren, met dezelfde issues zitten van gedachten wisselen. Dat is dan al genoeg. Wat het effect is, is ontspanning, weer nieuwe energie om weer verder te gaan. Nieuwe ideeën van hoe ze het moeten aanpakken. In plaats van het gevoel: 'O help'. Weer meer een soort actieve houding hebben. Okee ik ga het zus of zo aanpakken. En zelfs, ik kwam met een bepaald probleem of iets waar ik tegen aanliep maar na een avondje praten is het eigenlijk geen probleem meer. Dat ze op een andere manier tegen dezelfde opvoedissues aankijken. Er is dus niks veranderd in de situatie maar door er eventjes over te praten met anderen hebben ze weer nieuwe energie om verder te gaan.

Dus je merkt wel echt dat het praten met andere ouders echt iets oplevert.

Ja, absoluut ja ja. En ook gewoon de hele praktische tips. Want soms zijn het gewoon kleine tools of maniertjes om weer eens op een andere manier met een probleem om te gaan waar ze tegen aanlopen.

En je merkt dat het tips zijn die ze gelijk kunnen gebruiken, de volgende dag of in de weken daarna?

Ja, ja, het zijn hele praktische dingen die de ouders elkaar dus geven. Soms zijn het best wel voor de hand liggen dingen. Want op de een of andere manier bedenken ouders het niet altijd zelf. Dat is het grappige. Van een kookwekkertje om als kinderen ruzie maken met elkaar over speelgoed, nou zet een kookwekkertje in, om de beurt twee minuutjes. Dat zo'n simpel iets, wat iedereen zelf zou kunnen bedenken. Dat als dat even door iemand genoemd word dat dat zo handig is als dat zo goed werkt dat een andere ouder denkt ooh dat ga ik ook is doen, eindelijk heb ik weer eens iets om hier concreet iets mee te gaan doen. Het zijn hele kleine praktische dingen, de tips die ze elkaar geven, waar ze meteen mee aan de slag kunnen gaan.

Hoor je nog wel eens iets van de ouders na de OpvoedParty, hoe ze er op dat moment mee omgaan?

Nee, daar ben ik inderdaad zelf ook wel benieuwd naar. Ik zit al te denken aan een keer een AfterParty. Een beetje een ontspannen setting of om bijvoorbeeld dezelfde groep ouders nog een keer uit te nodigen. Mijn doel is eigenlijk om mensen die elkaar in het dagelijks leven ook tegen zouden komen om die met elkaar in contact te brengen. Dus mensen die echt bij elkaar in de straat of in de buurt wonen zodat ze na de OpvoedParty elkaar nog een keer bij het speeltuintje tegen komen of bij de supermarkt. En dan heb je gewoon een aanleiding voor een gesprek natuurlijk omdat je met elkaar zo'n OpvoedParty hebt meegemaakt. Maar ik heb ook ouders bij elkaar gehad die elkaar nooit meer zien daarna en dat vind ik dan eigenlijk heel jammer. Het was zo'n inspirerende avond voor hen ik zou ze eigenlijk in dezelfde setting of een andere setting nog een keertje moeten uitnodigen.

Dat ze daar nog een keer opnieuw over kunnen praten.

Ja ja

Hoe ervaren ouders de sfeer?

Leuk, ontspannen, positief. Ik heb het de eerste paar keer bij mijzelf thuis gedaan. Toen heb ik ouders ook een aantal dingen op laten schrijven. Dat was ook wel, dat alles er mocht zijn. Dat er geen oordelen waren. Ik probeer zelf heel erg een ontspannen sfeer neer te zetten ook nog met een beetje humor even een beetje relativerend. En het grappige, Katrien hamert er op dat je dus echt aan een keukentafel moet gaan zitten met zijn allen in plaats van op de bank. En de derde keer was ik bij iemand thuis die wilde perse niet aan haar keukentafel. Terwijl ik dat een hele goede setting vond. Maar om allemaal redenen wilde zij liever op de bank gaan zitten. Ik merkte meteen, ik heb het toen maar toegestaan, dat de setting was daardoor meteen anders. Ik kon bijvoorbeeld één niet goed zien, een ander zat een beetje achter een lamp waardoor die ook niet zo goed zichtbaar was. Dus hoe je gaat zitten is wel echt belangrijk om over na te denken van te voren. Dat had Katrien al verteld maar dat dus ook meteen uitmaakte voor zo'n avond. Hoe je zit. Voor hoe ontspannen mensen kunnen zijn of, in dit geval, voor hoe ontspannen ik zelf daar zat. Wat ook weer uitmaakt.

De sfeer vond ik zelf ontspannen gezellig niet beladen. En juist ook al kennen mensen elkaar niet, het feit dat ze met elkaar over de opvoeding van hun kinderen praten is al genoeg. Het is wel belangrijk dat je een gespreksleider hebt die het een beetje neerzet of een beetje inleidt. Maar feitelijk hoef je verder daarna niet meer zoveel te doen.

Dus dat gesprek loopt eigenlijk al vanzelf tussen de ouders?

Ja, ja

Hoe ervaren ouders de veiligheid?

De eerste keer was dat wel dat één iemand dat terug gaf. Het woord veiligheid gebruikte ze niet direct. Ik heb wel aan het begin dat even genoemd over privacy en dat we allemaal over persoonlijke

dingen praten met elkaar en dat dat dus in die zin vertrouwelijk is. Maar de eerste avond hoorde ik dat wel terug van één persoon die niemand kende daar, behalve mij, ze zij dat ze zich gewoon wel veilig genoeg voelde om gewoon de dingen te vertellen waar ze mee zat. Juist omdat dus andere ouders dat ook doen. Als iedereen eerlijk en open is en dingen durft te zeggen, dat is al een soort van, dat mensen zich daardoor ook weer veilig gaan voelen, in mijn beleving.

Voelen ouders zich gehoord? Brengt de ene ouder veel meer in dan de ander?

Ik had twee keer een klein groepje, dat maakt sowieso uit. Vier ouders plus ik. Je kunt vier tot tien ouders, volgens hoe Katrien het heeft bedacht, vier tot tien. Ik denk zelf dat als je met een grote groep, dat mensen, dat het verschil groter wordt. Ik had nu zelf iedereen de gelegenheid gegeven om een bepaald issue in te brengen, een opvoedissue. En dat kan met kleine groepjes natuurlijk, maar als je met. Ik vond dat het wel goed in balans was. Soms vroeg ik ook wel concreet, als het over een bepaald onderwerp ging, bijvoorbeeld grenzen aangeven. Dat iemand aangaf dat dat zo lastig was, dat ik aan iemand anders vroeg: 'Heb jij wat tips?' Omdat ik haar daarvoor wat dingen had over horen zeggen. Welke tips zou jij haar willen geven? Dat ik soms wel concreet wat vragen stel aan mensen. Ook omdat je anders, ik wil niet zeggen dat het een theekransje wordt, en dat maakt ook niet uit, als mensen er gewoon door opgeladen worden, maar soms denk ik door wat gerichte vragen te stellen dat je daar nog wel het gesprek een beetje kan sturen of de lijn hier en daar, dat je daar nog wat invloed op kan hebben.

Je hebt net al een aantal opbrengsten en inzichten opgenoemd die ouders hebben opgedaan. Kan je er misschien nog een paar meer concreet noemen?

Concrete tips hoe ze dingen moeten aanpakken. Tools. Ideeën. Hun eigen gevoel als moeder, het gevoel van vertrouwen in zichzelf. Het heft in eigen handen hebben in plaats van de dingen gebeuren om mij heen en ik weet niet meer hoe ik het aan moet pakken. Dus zelfvertrouwen. Erkenning ook. Erkenning dat sommige dingen lastig zijn. Herkenning, heeft met elkaar te maken. Een avond, ontspanning eigenlijk ook wel.

Achterover kunnen leunen en rustig dingen kunnen bespreken waar je tegen aan loopt.

Heeft een ouder weleens iets geroepen, van deze tip was voor mij belangrijk, of iets dergelijks?

Dat ze elkaar zeggen: 'Je doet het hartstikke goed.' Elkaar bevestigen in van je doet het echt heel erg goed. Dat zijn dan wel ouders die elkaar een beetje kennen, dat maakt dan ook wel weer uit. Je bent echt een hele goede moeder voor ze. Bevestiging daar in. Dat dat ook heel veel deed. Dat iemand die toen ze haar verhaal had gedaan, dat een andere ouder daar gevoelig op reageerde. Van volgens mij raakt het je, zit het je wel heel erg hoog, dat ze in tranen uitbarstte. De erkenning van dat het echt een wezenlijk, dat het heel hoog kan zitten. En ook de erkenning dat het echt lastig is. Ik zit de situatie even terug te halen, het waren wel hele mooie gesprekken allemaal. Ik weet soms ook niet meer helemaal de onderwerpen. Misschien kom ik er zo nog wel op. Hoe ga je om met boosheid, hoe ga ik om met de boosheid van mijn kind, daar hebben de andere ouders concrete tips in gegeven. Misschien moet je je kind maar eens lekker boos laten zijn, hij mag ook wel boos zijn als hij de hele dag op school is geweest. Concreet ging het over de balans tussen allerlei dingen die mensen in hun leven moeten. Concrete tips weet ik even niet zo goed.

Hoe gaan ouders naar huis na een OpvoedParty?

Ontspannen, opgelucht, energiek. Opgeladen.

Heb je zelf nog iets toe te voegen over de OpvoedParty?

Ik probeer zelf altijd wel van te voren te laten bedenken. Sta eens even stil voor jezelf bij wat speelt er voor jou op dit moment het meest op het gebied van opvoeding of wat zit je het meest hoog. Ik weet even niet meer precies de formulering. Dat ik ze daar een paar minuutjes over liet nadenken voor henzelf. Dan maak ik een rondje en dat laat ik ze dat even delen met elkaar. Dan geef ik wel meteen aan, het kan best zijn, als je met een grote groep bent, je kan niet over alle issues uitgebreid een gesprek hebben. Maar heel vaak zijn er wel overeenkomsten. Dan weet je even van elkaar wat er

speelt en dan heb je het voor jezelf even benoemt. Dat is iets wat ikzelf belangrijk vind om te doen. Want anders kan het zijn dat het over dingen gaat waar mensen misschien niet zoveel mee hebben of een onderwerp waar ze niet zo mee bezig zijn. Dat je ook even weet voor jezelf wat er speelt. Dat je soms ook kan inhaken als het over een bepaald onderwerp gaat, dat je even iets kan aanhalen wat een van de andere ouders aan het begin had aangegeven. Dat vind ik zelf wel een toevoeging, dat vind ik zelf wel fijn.

Even een rondje wat neem je mee naar huis, ze daar even bij stil laten staan of ze dat laten benoemen.

Bijlage 5 Codeboom enquête

Aantal kinderen	Leeftijd kinderen	Deelname	Verwachtingen	Ervaringen	Lotgenoten
2 IIIIII	0 II	Maart II	Geen IIII	Gezellig IIII	Verfrissend
3 II	1	Januari II	Ervaringen delen	Verrassend III	Laagdrempelig
6	3 IIII	Februari II	Gesprek over opvoeden	Prima Sfeer III	Zaken delen
	5	Tv Opname II	Open	Goed voorbereid	Normaliseren
	7		Zin in	Respectvol III	Prettig II
	10 III		Informeler/losser theebransje	Ruimte voor eigen vragen	Herkenning III
	12		Grotere groep	Geluisterd IIII	Spannend
	13		Vragen vooraf III	Leuk spel	Toegevoegde waarde IIIIII
	14 II		Geen vragen vooraf IIII	Toepasselijke dilemma's	Nadenken over reactie ander
	16 III			Idee OpvoedParty spreekt aan	Bruikbaar
	18			Levendige sfeer	Opvoeden doe je niet alleen
	21 II			Spel geeft richting	Reflectie
	23			Uiteenlopende inzichten	Meerdere ideeën
	24			Veilig II	Meerdere perspectieven
				Ervaringsdeskundige goed	Geruststelling
				Gecombineerd met geschoold advies goed	
				Onderhoudend	
				Verschillende meningen	
				Leerzaam II	
				Inzichtelijk	
				Leuk	
				Positief advies	
				Open staan	
				Warm	

				Betrokken	
				Gelijkwaardig	
				Begeleiding nodig uit om vraag in te brengen	
				Lastig openen voor een wildvreemde	
				Kaders	
				Meerdereren stellen zich kwetsbaar op	
				Open Sfeer	
				Doorvragen	
				Tijd nemen	

Inzichten	Opbrengsten	Kennis			
Nieuwe inzichten IIIII	Gelijkgestemde ouders	Adviezen gehoord III			
Geen nieuwe inzichten	Input voor goed gesprek met zoon	Geen adviezen gehoord III			
Oudere kinderen begeleiden niet opvoeden	Inzicht in OpvoedParty	Omgaan met drugs			
Elke ouder heeft problemen	Rust	Vragen beantwoord III			
Lol van een OpvoedParty	Relativering	Ideeën regels			
Waarde van een OpvoedParty	Herkenning	Ideeën naar bed gaan			
Verskillende manieren kijken naar een kind	Vertrouwen in de toekomst				

Bijlage 6 Codeboom interview

Basistraining	Vervolgtraining	OpvoedParty Uitvoeren	Verwachtingen	Ervaringen	Opbrengsten
November 2013	Nee	Drie II	Open	Herkenning	Ideeën IIII
2012/begin 2013	Nee	Jan-apr 2014	Geen III	Opluchting	Nieuwe energie IIII
Half jaar geleden	Nee	Meerdere	Afwachtend	Ervaringen uitwisselen II	Actieve houding
		Gratis	Ongemakkelijk	Tips	Anders kijken
		Feestdagen	Duidelijkheid scheppen	Ontspannen	Praktische tips IIIIIIIII
		Laatste aug-sep 2013	Sceptisch	Gedachten wisselen	Tools II
		Afgelopen ¼ jaar	Houd meer in dan gedacht	Positief	Concrete tips II
			Praktische tips	Anderen ook problemen II	Zelfvertrouwen
			Delen ervaringen	Vragen overlappen	Erkenning III
			Benieuwd	Inzichten	Herkenning II
			Vragen vooraf	Open manier van praten	Ontspanning II
				Begeleiding fijn	Vertrouwen in zichzelf
				Fijn op deze manier over opvoeden praten	Heft in eigen hand
				Begeleider geeft achtergrond informatie	Bevestigen
					Opgelucht
					Opgeladen
					Nieuwe oplossingen
					Steun
					Optimisme
					Relativerend
					Ervaringen andere ouders III
					Positief II

					Tips werken II
					Enthousiast

Sfeer	Veiligheid	Gehoord voelen	Overig	Praten met andere ouders	Inzichten
Leuk	Noemen privacy	Grote groep	AfterParty	Fijn	Elk kind is anders
Ontspannen IIII	Noemen vertrouwen	Issues inbrengen	Mensen bij elkaar brengen	Herkenning	Elk kind heeft goede bedoelingen
Positief	Veilig genoeg	Concreet vragen stellen	Aanleiding gesprek	Kracht van de OpvoedParty	Kinderen begeleiden op eigen level
Geen oordeel	Iedereen eerlijk en open	Ja	Van te voren Delen	Verschillende nieuwe ideeën	Meer manieren om iets voor elkaar te krijgen
Alles mag er zijn	Goed	Eén neemt meer ruimte dan de ander	Zelfde issues		Kinderen moeten ervaren
Zit plek bepalend	Respect	Begeleider stuurt	Weten wat er speelt		Anderen ook problemen
Gezellig	Uitpraten	Iedereen luistert	Ouders samenwerken		
Niet beladen	Serieuze reactie	Iedereen heeft aandeel	Deelnemers krijgen		
Gespreksleider belangrijk			Facebook		
Prettig			Deelnemers krijgen niet makkelijk		
Fijn			Drempel te hoog		
Open					
Niks is fout, niks is goed					
In de waarde laten					